

Határozatok Tára

ELEANOR SHARPSTON
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2018. július 25.¹

C-377/16. sz. ügy

**Spanyol Királyság
kontra**

Európai Parlament

„Pályázati felhívás – Szerződéses alkalmazottak – Járművezetők – Az Európai Unió Alapjogi Chartája – 21. és 22. cikk – 1. rendelet – 1., 2. és 6. cikk – Az uniós intézmények nyelvhasználatra vonatkozó szabályai – Az uniós személyzeti szabályzat – 1d. cikk – Az egyéb alkalmazottakra vonatkozó alkalmazási feltételek – 82. cikk – Nyelven alapuló hátrányos megkülönböztetés”

1. Az EUMSZ 263. cikk alapján indított jelen keresetével Spanyolország az Európai Parlament gépjárművezetők alkalmazására vonatkozó pályázati felhívásának (a továbbiakban: pályázati felhívás) megsemmisítését kéri. Spanyolország többek között azt állítja, hogy a pályázati felhívás a pályázók és az Európai Személyzeti Felvételi Hivatal (a továbbiakban: EPSO) közötti kommunikációt illetően megsértette az uniós intézmények nyelvhasználatára vonatkozó, az 1. rendeletben² megállapított szabályokat, valamint hogy a pályázati felhívás azon követelményre vonatkozó rendelkezései, amelyek értelmében a pályázóknak második nyelvként az angol, a francia vagy a német nyelvvel kell rendelkezniük, az Európai Unió Alapjogi Chartája³, az EU személyzeti szabályzata, valamint az egyéb alkalmazottakra vonatkozó alkalmazási feltételek által tiltott hátrányos megkülönböztetést valósít meg⁴.

2. A Parlament visszautasítja az említett állításokat, és azt kéri, hogy a Bíróság utasítsa el a keresetet⁵.

1 Eredeti nyelv: angol.

2 Az Európai Gazdasági Közösség által használt nyelvek meghatározásáról szóló, 1958. április 15-i, módosított 1. tanácsi rendelet (HL 1958. 17., 385. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 1. kötet, 3. o.).

3 HL 2010. C 83., 389. o. (a továbbiakban: Charta).

4 Az Európai Közösség és az Európai Atomenergia-közösség tisztviselőinek személyzeti szabályzatáról, és egyéb alkalmazottainak alkalmazási feltételeiről szóló, 1961. december 18-i módosított 31. EGK és 11. Euratom tanácsi rendelet (HL 1962. 45., 1385. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 2. kötet, 5. o.).

5 Hasonló állításokat illetően lásd még: a Bíróság előtt folyamatban lévő C-621/16. P. sz., Bizottság kontra Olaszország ügy. Az említett ügyben felvetett kérdések közül több is azonos vagy hasonló, mint a jelen ügyben felmerült kérdések. M. Bobek főtanácsnok kollégám az említett ügyre vonatkozó indítványát 2018. július 25-én fogja ismertetni.

3. Az Európai Unióban, amelynek mottója az „*in varietate concordia*” és amelyben a szabad mozgáshoz való jog alapvető jog, a nyelvek igen jelentős szerephez juthatnak.⁶ Ugyanakkor, ha azt akarjuk, hogy az európai projekt fejlődjön, el kell ismernünk a világban tapasztalható tényleges gyakorlatot, és ez különösen így van, amikor jelenleg 552 különböző kombináció lehetséges a 24 hivatalos nyelv közül bármely kettő között.⁷ Alapvetően ezzel a kérdéssel foglalkozik ez az indítvány.

Jogi háttér

Az Európai Unióról szóló szerződés

4. Az EUSZ 3. cikk (3) bekezdésének a jelen indítvány szempontjából releváns része a következőket írja elő:

„[...]

Az [Európai Unió] tiszteletben tartja saját kulturális és nyelvi sokféleségét, továbbá biztosítja Európa kulturális örökségének megőrzését és további gyarapítását.”

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés

5. Az EUMSZ 24. cikk előírja:

„[...]

Minden uniós polgárnak lehetősége van arra, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 55. cikkének (1) bekezdésében említett nyelvek^[8] valamelyikén írásban forduljon az e cikkben vagy a szóban forgó szerződés 13. cikkében említett bármely intézményhez vagy szervhez^[9], és ugyanazon a nyelven kapjon választ.”

6. Az EUMSZ 342. cikk értelmében:

„Az Unió intézményeinek nyelvhasználatára vonatkozó szabályokat, az Európai Unió Bíróságának alapokmányában foglalt rendelkezések sérelme nélkül, a Tanács határozza meg egyhangúlag elfogadott rendeletekben.”

6 E tekintetben lásd: 1985. július 11-i Mutsch ítélet, 137/84, EU:C:1985:335, 11. pont. Az Európai Unió belüli nyelvek nyelvi és kulturális háttérének egyszerre tudományos és szórakoztató elemzését lásd: Dorren, G., *Lingo – A language spotter's guide to Europe*, Profile Books, London, 2014.

7 Ezek jelenleg a következők: angol, bolgár, cseh, dán, észt, finn, francia, görög, holland, horvát, ír, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, német, olasz, portugál, román, spanyol, svéd, szlovák és szlovén. Lásd: a legutóbb az áruk szabad mozgása, a személyek szabad mozgása, a társasági jog, a versenypolitika, a mezőgazdaság, az élelmiszer-biztonság, állat- és növény-egészségügyi politika, a közlekedéspolitika, az energia, az adózás, a statisztika, a transeurópai hálózatok, az igazságszolgáltatás és az alapvető jogok, a jogérvényesülés, szabadság és biztonság, a környezetvédelem, a vámunió, a külkapcsolatok, a kül-, biztonság- és védelempolitika, valamint az intézmények területén elfogadott egyes rendeleteknek és határozatoknak a Horvát Köztársaság csatlakozására tekintettel történő kiigazításáról szóló, 2013. május 13-i 517/2013/EU tanácsi rendelettel (HL 2013. L 158., 1. o.) módosított 1. rendelet 1. cikke.

8 A szóban forgó nyelvek ugyanazok, mint amelyek a fenti 7. lábjegyzetben szerepelnek.

9 Ezek közé tartozik a Parlament.

A Charta

7. A Charta 21. cikkének (1) bekezdése a következőket mondja ki:

„Tilos minden megkülönböztetés, így különösen a nem, faj, szín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai tulajdonság, nyelv, vallás vagy meggyőződés, politikai vagy más vélemény, nemzeti kisebbséghez tartozás, vagyoni helyzet, születés, fogyatékoság, kor vagy szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetés.”

8. A Charta 22. cikke értelmében:

„Az Unió tiszteletben tartja a kulturális, vallási és nyelvi sokféleséget.”

Az 1. rendelet

9. Az 1. rendelettel a Tanács a jelenlegi EUMSZ 342. cikk alapján rá ruházott hatáskörrel élt, amely alapján meghatározhatja azokat a szabályokat, amelyek többek között az Európai Unió intézményei általi és az azokon belüli nyelvhasználatra vonatkoznak. A rendelet a jelenleg hatályos változatában a következőket mondja ki:

„1. cikk Az Unió intézményeinek hivatalos nyelvei és munkanyelvei az angol, a bolgár, a cseh, a dán, az észt, a finn, a francia, a görög, a holland, a horvát, az ír, a lengyel, a lett, a litván, a magyar, a máltai, az olasz, a német, a portugál, a román, a spanyol, a svéd, a szlovák és a szlovén.

2. cikk Azok az okmányok, amelyeket egy tagállam, vagy a tagállamok valamelyikének joghatósága alá tartozó személy a[z Európai Unió] intézményeinek küld, a feladó választása szerint a hivatalos nyelvek bármelyikén készülhetnek. A válasz ugyanazon a nyelven készül.

3. cikk Azokat az okmányokat, amelyeket a[z Európai Unió] valamely intézménye küld egy tagállamnak vagy a tagállamok valamelyikének joghatósága alá tartozó személynek, az adott állam nyelvéen kell megszövegezni.

4. cikk A rendeleteket és az egyéb általánosan alkalmazandó dokumentumokat a hivatalos nyelveken kell megszövegezni.

5. cikk Az *Európai Unió Hivatalos Lapját* a hivatalos nyelveken kell közzétenni.

6. cikk A[z Európai Unió] intézményei eljárási szabályzataikban kiköthetik, hogy meghatározott esetekben melyik nyelvet kell használni.

7. cikk A Bíróság saját eljárási szabályzatában állapítja meg, hogy eljárásai során mely nyelveket alkalmazza.

8. cikk Amennyiben egy tagállamban egynél több hivatalos nyelv létezik, az alkalmazandó nyelvre – az adott állam kérésére – jogának általános szabályai vonatkoznak [helyesen: Amennyiben valamely tagállamban több hivatalos nyelv létezik, az alkalmazandó nyelvet az érintett állam kérésére ezen állam jogának általános szabályai szerint kell meghatározni].”

Az uniós személyzeti szabályzat és az egyéb alkalmazottakra vonatkozó alkalmazási feltételek

10. A személyzeti szabályzat 1. cikke a következőket írja elő:

„Ezt a személyzeti szabályzatot az Unió tisztviselőire kell alkalmazni.”

11. Az 1a. cikk (1) bekezdése szerint:

„E személyzeti szabályzat alkalmazásában »az Unió tisztviselője«: bármely olyan személy, akit az e személyzeti szabályzat rendelkezéseinek megfelelően az Unió valamely intézményének állományában létrehozott beosztásba az adott intézmény kinevezésre jogosult hatósága által kibocsátott kinevezési okirattal kineveztek.”

12. Az 1d. cikk a következőket írja elő:

„(1) E személyzeti szabályzat alkalmazásában tilos bármilyen, nem, fajon, bőrszínen, etnikai vagy társadalmi származáson, genetikai tulajdonságokon, nyelven, valláson vagy meggyőződésen, politikai vagy más nézeteken, nemzeti kisebbséghez tartozáson, tulajdonon, születésen, fogyatékoságon, koron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés [helyesen: hátrányos megkülönböztetés].

[...]

(6) Tiszteletben tartva a megkülönböztetésmentesség elvét és az arányosság elvét, ezek alkalmazásának bármely korlátozását tárgyilagos és észszerű okokkal kell indokolni, és azoknak a személyzeti politika keretében az általános érdekekbe tartozó jogos célkitűzéseket kell szolgálnia [helyesen: A hátrányos megkülönböztetés tilalma és az arányosság elvének tiszteletben tartásához bármilyen korlátozásuknak objektív és észszerű okokkal igazolhatónak kell lennie, továbbá jogszerű és közérdekű személyzeti politikai célokat kell szolgálnia].”

13. A személyzeti szabályzat 5. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy a személyzeti szabályzat hatálya alá tartozó álláshelyeket a vonatkozó feladatok természetére és fontosságára tekintettel kell besorolni. Az 5. cikk (4) bekezdése előírja, hogy az álláshelytípusokat tartalmazó táblázatot az I. melléklet tartalmazza.

14. A személyzeti szabályzat III. címének 1. fejezete a „Felvétel” címet viseli és a 27–34. cikket foglalja magában. A 27. cikk előírja:

„A felvétel során arra kell törekedni, hogy az intézmények részére olyan tisztviselők munkáját biztosítsák, akik megfelelnek az alkalmasság, a hatékonyság és a feddhetetlenség legmagasabb követelményeinek, és akiket az Unió tagállamainak állampolgárai közül a lehető legszélesebb földrajzi alapon vettek fel. Semmilyen beosztás sem tartható fenn valamely tagállam állampolgárai számára.

[...]”

15. A 28. cikk szerint:

„Egy tisztviselő kizárólag az alábbi feltételekkel nevezhető ki:

[...]

f) tanúbizonyságot tesz az Unió egyik hivatalos nyelvének alapos ismeretéről és egy további hivatalos nyelvének a feladatainak ellátásához szükséges szintű ismeretéről.”

16. A személyzeti szabályzat III. melléklete a „Versenyvizsgák” címet viseli. Számos részletes rendelkezést tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a tisztviselők felvételére vonatkozó versenyvizsgákat hogyan kell megszervezni.

17. A személyzeti szabályzathoz mellékeltek egy, „Az Európai Unió egyéb alkalmazottaira vonatkozó alkalmazási feltételek” (a továbbiakban: EAAF) elnevezésű dokumentumot. Az említett feltételek 1. cikke előírja, hogy az Európai Unióval szerződéses viszonyban álló alkalmazottak közé tartoznak a „szerződéses alkalmazottak” is.

18. Az EAAF 3a. cikkének (1) bekezdése a következőket mondja ki:

„Ezen alkalmazási feltételek alkalmazásában a »szerződéses alkalmazottak«; az adott intézményre vonatkozó költségvetési szakaszhoz mellékelt beosztásjegyzékben nem szereplő beosztást betöltő, és teljes vagy részmunkaidőben foglalkoztatott alkalmazottak: a) egy intézményben fizikai vagy adminisztratív kisegítő-szolgáltató feladatok elvégzésére [...]”

19. Az EAAF 3b. cikke szerint:

„Ezen alkalmazási feltételek alkalmazásában a »kisegítő feladatokat végző szerződéses alkalmazottak«; olyan alkalmazottak, akiket [...] intézménynél:

[...]

b) a tisztviselők intézményen belüli ideiglenes beosztásba helyezése lehetőségének megvizsgálása után, azon alkalmazottak, akiket a feladataikat ideiglenesen ellátni képtelen [...] személyek helyettesítésére alkalmaznak.”

20. Az EAAF 80. cikke számos általános rendelkezést tartalmaz a szerződéses alkalmazottakra vonatkozóan. Az (1) bekezdés többek között előírja, hogy a szerződéses alkalmazottak a teljesítendő feladatoknak megfelelően négy csoportba sorolhatók. A (2) bekezdés értelmében az I. csoportra vonatkozó feladatok „tisztviselők vagy az ideiglenes személyzet felügyelete mellett végzett fizikai és adminisztratív kisegítő-szolgáltató feladatok”. A (4) bekezdés előírja, hogy többek között a személyzeti szabályzat 1d. cikkét analógia útján alkalmazni kell.

21. Az EAAF 3. fejezete a „Felvételi feltételek” címet viseli és a 82–84. cikket foglalja magában. A 82. cikknek a jelen indítvány szempontjából releváns része a következőket írja elő:

„(1) A szerződéses alkalmazottakat a tagállamok állampolgárai közül a lehető legszélesebb földrajzi körből választják ki, fajon vagy etnikai származáson, politikai, világnézeti vagy vallási meggyőződésen, koron és fogyatékosságon, nemen vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetéstől mentesen, és családi állapotuk vagy helyzetük figyelembevétel nélkül.

[...]

(3) A szerződéses alkalmazottat csak a következő feltételekkel lehet felvenni:

[...]

e) bizonyítja az Unió egyik hivatalos nyelvének alapos ismeretét és egy másik uniós nyelvnek a feladatai ellátásához szükséges szintű ismeretét.

[...]

(5) Az [EPSO] a különböző intézmények kérésére segítséget nyújt az intézmények részére a szerződéses alkalmazottak felvételében, különösen a vizsgák tartalmának megállapításában és a felvételi eljárások megszervezésében. A hivatal biztosítja a szerződéses alkalmazottakra vonatkozó felvételi eljárások átláthatóságát.

[...]

22. Az EAAF 85. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„A 3a. cikkben említett szerződéses alkalmazottak szerződéseit határozott időre, legalább három hónapra, de legfeljebb öt évre lehet megkötni. A szerződéseket legfeljebb öt éves határozott időre legfeljebb egy alkalommal lehet meghosszabbítani. Az első szerződés és az első meghosszabbítás összesített időtartama az I. csoport esetében legalább hat hónap, a többi csoport esetében legalább kilenc hónap. Bármely további meghosszabbítás határozatlan időre szól.

[...]

23. A 88. cikk a következőket írja elő:

„A 3b. cikkben említett szerződéses alkalmazottak esetében:

- a) a szerződéseket határozott időre kötik; a szerződések meghosszabbíthatók;
- b) az alkalmazás tényleges időtartama egy intézményben, a meghosszabbítás időszakával együtt, nem haladhatja meg a hat évet.”

Tényállás, eljárás és a felek kérelmei

24. 2016. április 11-én a Parlament elnöksége a közelmúltbeli brüsszeli terrortámadásokra¹⁰ tekintettel úgy döntött, hogy a képviselők szállítási szolgáltatását teljes mértékben házon belüli forrásokból kell megoldani. E határozat eredményeképpen a Parlament 2016. április 14-én közzétett az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* egy pályázati felhívást, „Szerződéses alkalmazottak – I. besorolási csoport – Gépjárművezetők (férfi/nő) – EP/CAST/S/16/2016” címmel.¹¹ E pályázati felhívás célja az volt, hogy összeállítsák egy I. csoportba tartozó szerződéses alkalmazotti pályázók adatbázisát. A pályázati felhívás („Bevezetés” című) I. szakasza szerint a betöltendő álláshelyek száma körülbelül 110 volt. A pályázati felhívás hozzátette, hogy a munkakör „gépjárművezető” és hogy az alkalmazás helye elsősorban Brüsszel.

25. A pályázati felhívás II. szakasza a „Munkakör jellege” címet viselte és a következőt mondta ki:

„A szerződéses alkalmazott egy tisztviselő vagy egy ideiglenes alkalmazott felügyelete alatt látja el a gépjárművezetői feladatokat. Tájékoztatásképpen e feladatok az alábbiak szerint foglalhatók össze:

- fontos személyiségek, valamint európai parlamenti tisztviselők és egyéb alkalmazottak szállítása elsősorban Brüsszelben, Luxembourgban, Strasbourghban, illetve más tagállamokban és harmadik országokban,
- látogatók szállítása (diplomáciai testület és egyéb fontos személyek),

10 2016. március 22-én reggel három összehangolt öngyilkos bombatámadás történt Belgiumban. Közülük kettő a Zaventem repülőtéren, egy pedig a Maalbeek metróállomáson, Brüsszel központjában. 32 polgár és 3 elkövető halt meg, és több mint 300 ember megsebesült.

11 HL 2016. C 131A., I. o. A pályázati felhívást az összes hivatalos nyelven közzétették.

- tárgyak és dokumentumok szállítása,
- küldemények szállítása,
- a jármű és a járműhöz tartozó technikai felszerelések megfelelő használatának biztosítása,
- a szállított személyek és tárgyak biztonságának biztosítása az út során az adott országban érvényes közlekedési szabályok tiszteletben tartásával,
- adott esetben a gépjárműbe való be- és kirakodás,
- adott esetben adminisztratív és logisztikai támogatási feladatok ellátása.

[...]

26. A pályázati felhívás IV. szakasza „A pályázat elfogadhatóságának feltételei” címet viselte. Az említett szakasz C. része a pályázók nyelvtudására vonatkozott. Előírta, hogy a pályázók részéről az Európai Unió két hivatalos nyelvének ismerete szükséges. A szóhasználata szerinti „fő nyelvet” illetően előírta, hogy a pályázóknak a 24 hivatalos nyelv egyikének kiváló (legalább C1 szintű) ismerete szükséges. A második nyelvet illetően az angol, a francia vagy a német nyelv „kielégítő (B2 szint) ismerete” volt szükséges.¹²

27. A második nyelvet illető választási lehetőség korlátozásának igazolását illetően a IV. szakasz C. része a következőt mondta ki:

„Az Európai Unió Bírósága (annak »nagytanácsa«) által a C-566/10 P, Olasz Köztársaság kontra Bizottság ügyben hozott ítéletnek megfelelően az Európai Parlament köteles a pályázati felhívás keretében megindokolni a második nyelvet illető választási lehetőség bizonyos számú uniós nyelvre való korlátozását.

A pályázókat ezúton tájékoztatjuk, hogy a szóban forgó pályázati felhívás céljából a három lehetséges 2. nyelv meghatározása a szolgálati érdek alapján történt, amely szükségessé teszi, hogy az újonnan felvett alkalmazottak haladéktalanul el tudják látni feladataikat, és képesek legyenek hatékonyan kommunikálni mindennapi munkavégzésük során.

Tekintettel az Európai Parlament belső nyelvhasználatra vonatkozó hosszú távú gyakorlatára és a külső kommunikációhoz és az adatkezeléshez kapcsolódó szükségletekre, a legszélesebb körben használt nyelvek továbbra is az angol, a francia és a német. Ezenkívül, a 2013. évi értékelő jelentések szerint a teljes személyzet 92%-a nyilatkozott úgy, hogy ismeri az angol nyelvet, 84%-a ismeri a francia nyelvet, valamint 56%-a a németet. A többi hivatalos nyelv esetében a nyelvet kielégítő szinten ismerők aránya a személyzeten belül nem éri el az 50%-ot.

Következésképpen, tekintettel a szolgálati érdekre, a pályázók szükséges képességeire, és a jelen kiválasztási eljárásban érintett munkaterület jellegére, indokolt előírni e három nyelv egyikének ismeretét annak garantálása érdekében, hogy a pályázók a fő nyelvüktől függetlenül munkanyelvként ismerjék e három hivatalos nyelv valamelyikét.

Az egyenlő bánásmód jegyében ugyanakkor minden olyan pályázótól is megköveteljük e három nyelv közül egy második nyelv kielégítő szintű ismeretét, akik első hivatalos nyelvként e három nyelv valamelyikét jelölik meg.

¹² A megjelölt nyelvi szintek a közös európai nyelvi referenciakereten alapulnak. Lásd: az alábbi 45–47. pont.

Ennek megfelelően az egyéni nyelvtudás értékelése lehetővé teszi az Európai Parlament számára annak megállapítását, hogy a pályázók képesek-e az azonnali munkavégzésre a rájuk váróhoz hasonló környezetben.”

28. A pályázati felhívásban több helyen hivatkoztak az EPSO-ra.¹³ A felhívás III. szakaszában többek között az szerepelt, hogy az eljárást „az Európai Parlament az EPSO-val közösen bonyolítja”, és a VI. szakasz előírta, hogy a pályázóknak elektronikus úton kell jelentkezniük az EPSO honlapján.

29. A pályázati felhívás VIII. szakasza előírta, hogy a kiválasztási eljárás során legmagasabb pontszámot elérő, és a pályázati felhívásban leírt általános és egyedi feltételeknek megfelelő 300 pályázó bekerül az adatbázisba.

30. A pályázati felhívás IX. szakasza szerint a nyertes pályázókkal a szerződéskötés többek között az EAAF 3a. cikke alapján történik. A szerződést egyéves időszakra kötik, és az további egy évvel meghosszabbítható, mielőtt esetleg második alkalommal határozatlan időre meghosszabbítanák.

31. Spanyolország azt kéri, hogy a Bíróság:

- semmisítse meg a „Szerződéses alkalmazottak – I. besorolási csoport – Gépjárművezetők (férfi/nő) – EP/CAST/S/16/2016” elnevezésű pályázati felhívást, a pályázati felhívás VIII. szakasza szerint létrehozott adatbázissal együtt, valamint
- a Parlamentet kötelezze a költségek viselésére.

32. A Parlament azt kéri, hogy a Bíróság:

- utasítsa el a keresetet mint megalapozatlant,
- utasítsa el a pályázati felhívással kapcsolatos adatbázis megsemmisítésére irányuló kérelmet mint megalapozatlant, valamint
- a felperest kötelezze a költségek, köztük a Parlament költségeinek viselésére.

33. Spanyolország és a Parlament írásbeli beadványt nyújtott be. A 2018. április 25-i tárgyaláson mindkét fél szóban előadta érveit és válaszolt a Bíróság által feltett kérdésekre.

Értékelés

Előzetes megjegyzések

Az elfogadhatóságról

34. Jelen kérelmével Spanyolország kifogásolja a Parlament által kiadott pályázati felhívást. Ezt az EUMSZ 263. cikk alapján teszi, amely az Európai Unió Bíróságát felhatalmazza, hogy felülvizsgálja többek között az uniós intézmények, így a Parlament harmadik személyekre joghatással járó aktusait. Az „Európai Unió Bírósága” kifejezést az EUSZ 19. cikk úgy határozza meg, mint amely „a Bíróságból [és] a Törvényszékből [...] áll”.

¹³ Az EPSO-t az Európai Közösségek Személyzeti Felvételi Hivatalának létrehozásáról szóló, 2002. július 25-i 2002/620/EK európai parlamenti, tanácsi, bizottsági, bírósági, számvevőszéki, gazdasági és szociális bizottsági, régiók bizottsági és ombudsmani határozat (HL 2002. L 197., 53. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 4. kötet, 46. o.) hozta létre.

35. Rendes esetben az EUMSZ 256. cikk (1) bekezdése szerint az említett intézmények aktusaival szembeni kifogásokat első fokon az Európai Unió Törvényszékéhez kell benyújtani, azok kivételével, amelyek az Európai Unió Bíróságának alapokmánya értelmében a Bíróság hatáskörében maradnak.

36. A jelen ügyet illetően az alapokmány 51. cikke a következőket írja elő: „[a]z Európai Unió működéséről szóló szerződés 256. cikkének (1) bekezdésében foglaltaktól eltérve, továbbra is a Bíróság rendelkezik hatáskörrel Európai Unió működéséről szóló szerződés 263. és 265. cikkében említett azon keresetek elbírálására, amelyeket a tagállamok valamelyike nyújt be: a) az Európai Parlament vagy a Tanács, illetve – amennyiben közösen járnak el – mindkettőjük valamely jogi aktusa, illetve mulasztása miatt [...]” Ez a rendelkezés ezután felsorol egy sor kivételt, amelyek egyike sem alkalmazandó jelen eljárásra.

37. Véleményem szerint ebből az következik, hogy Spanyolország helyesen járt el, amikor jelen Bírósághoz nyújtotta be keresetét.

38. Az eljárás megindításának határidejét illetően az EUMSZ 263. cikk utolsó bekezdésének a jelen ügyben releváns része előírja, hogy az e cikkben szabályozott eljárásokat az intézkedés kihirdetésétől számított két hónapon belül kell megindítani. A Bíróság eljárási szabályzatának 50. cikke értelmében ezt a határidőt a jogi aktusnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésétől számított tizennegyedik nap végétől kell számítani, és az eljárási szabályzat 51. cikke értelmében ez az időszak a távolságra tekintettel tíz nappal meghosszabbodik. A jelen ügyben a pályázati felhívást 2016. április 14-én tették közzé és az imént említett rendelkezések alkalmazásával a kereset megindításának határideje 2016. július 8. volt. Mivel a keresetlevelet 2016. július 7-én nyújtották be a Bíróság Hivatalához, úgy vélem, hogy a keresetet határidőn belül indították meg.

Az 1. rendelet és az uniós intézmények nyelvpolitikája

39. Az 1. rendelet volt az (akkori) Európai Gazdasági Közösség által elfogadott első rendelet. Elfogadásának idején a Közösségnek négy hivatalos nyelve volt és az intézményeknek ugyanennyi munkanyelve. Azóta a rendelet különböző időpontokban módosult, hogy tükrözze az új tagállamok felvételét és az új nyelvek ennek következtében történő hozzáadását. Ezenkívül lényegében nem módosult. Az Európai Unió jelenleg 28 tagállamból áll, és 24 hivatalos és munkanyelve van.¹⁴

40. Míg az 1. rendelet 6. cikke azt írja elő, hogy az uniós intézmények eljárási szabályzataikban kiköthetik, hogy meghatározott esetekben melyik nyelvet kell használni, a Bíróság kiemelte, hogy eddig egyetlen intézmény sem élt ezzel a lehetőséggel.¹⁵ Ebből következik, hogy az intézmények munkanyelvei, legalábbis hivatalos célra, megegyeznek a hivatalos nyelvekkel.

41. Ez azonban nem jelenti azt, hogy egyes intézmények ne fogadtak volna el kevésbé formalizált működési módokat a napi ügymenetükre vonatkozóan. Így például a Bíróság valamely nemzeti bíróságtól az Európai Unió hivatalos nyelveinek bármelyikén kap az EUMSZ 267. cikk szerinti előzetes döntéshozatalra utaló végzést. Ezt a végzést ezután lefordítják minden más nyelvre,¹⁶ hogy értesíteni lehessen róla a tagállami kormányokat. Ezenfelül a Bíróság eljárási szabályzatának 36. cikke előírja, hogy az eljárás nyelve bármely hivatalos nyelv lehet. Mivel azonban a Bíróság tagjai tanácskozásukat franciául tartják és ítéletüket ezen a nyelven fogalmazzák meg, az írásbeli beadványok és írásbeli észrevételek formáját öltő minden más dokumentumot (kivéve azokat, amelyek már eleve franciául készültek) a benyújtásukat követően lefordítanak erre a nyelvre. Főszabály szerint nem fordítják le

¹⁴ Ezeket a fenti 7. lábjegyzet tartalmazza.

¹⁵ 2012. november 27-i Olaszország kontra Bizottság ítélet, C-566/10 P, EU:C:2012:752, 67. pont. Semmi nem utal arra, hogy ez a helyzet az említett ítélet ismertetése óta megváltozott volna. Lásd azonban: 2017. szeptember 6-i Szlovákia és Magyarország kontra Tanács ítélet, C-643/15 és C-647/15, EU:C:2017:631, 199–205. pont, ahol a Bíróság a Tanács eljárási szabályzata 14. cikkének alkalmazását vizsgálta; valamint lásd: a fenti 53–57. pont.

¹⁶ A máltai kivétellel.

ezeket más hivatalos nyelvre. Ennek megkövetelése lehetetlen lenne, egyrészt az így keletkező fordítási munkateher, másrészt az ezzel járó költségek miatt. Egyfelől ezért a Bíróság igazán többnyelvű intézményként jellemezhető abból a szempontból, hogy hogyan kezeli az előzetes döntéshozatalra utaló végzéseket, és hogyan dönti el az elé terjesztett ügyek nyelvét. Másfelől a belső működési gyakorlataiban a francia nyelv különösen nagy szerephez jut, és ennek megfelelően a pályázóktól elvárt második nyelvként hasznosabb lehet, mint a többi hivatalos nyelv (köztük az angol és a német egyaránt).

42. Más intézményekre nem vonatkoznak ezek a megszorítások és ezért rugalmasabbak lehetnek a belső működési megoldásaikat illetően, és egynél több nyelv is lehet, amelyet a munkavégzés során napi szinten rendszeresen használnak. A jelen ügyben a Parlament azt kéri a Bíróságtól, hogy fogadja el, hogy ezek a nyelvek az angol, a francia és a német.¹⁷

43. Érdemes azt is kiemelni, hogy függetlenül attól a megoldástól, hogy egy adott intézményben túlnyomórészt milyen nyelvet használnak, ettől eltérhet az a nyelv, amelyet egy adott részében napi szinten általában használnak. Hogy a legnyilvánvalóbb példával éljünk, feltételezhető, hogy valamely intézmény dán fordítási egységének a munkanyelve a dán lesz. Azonban az is előfordulhat, hogy történelmi okokból lesz ugyanez az eredmény. Így ha valamely intézmény adott egységében vagy alegységében az észtt állampolgárok vannak többségben, valószínű, hogy az adott egység vagy alegység tagjainak talán nem is mindegyike, de többsége az észtt nyelvet használja. Az intézményben használt munkanyelvre vonatkozó bizonyos kényszerítő és – számukra – irreleváns elv alapján nem tiltható meg számukra, hogy az anyanyelvüket használják.¹⁸

EPSO

44. A 2002/620 határozat (1) preambulumbekkezdés megjegyzi, hogy „az erőforrások hatékony és gazdaságos felhasználása érdekében egységes intézményközi szövetet kell megbízni az Európai Közösségekben hivatali ellátó tisztviselők és egyéb alkalmazottak kiválasztásával”. Az említett határozat 2. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy az EPSO gyakorolja – a személyzeti szabályzat 30. cikkének első bekezdése alapján¹⁹ – az e határozatot aláíró intézmények kinevező hatóságaira átruházott kiválasztási hatáskört. A határozat 2. cikkének (3) bekezdése értelmében a nyertes pályázók kiválasztásáról szóló határozat elfogadása az érintett kinevező hatóságok hatáskörében marad. A 3. cikk (2) bekezdése előírja, hogy az EPSO „támogathatja” az intézményeket az egyéb alkalmazottak (így a szerződéses alkalmazottak) kiválasztásával kapcsolatban.

17 Megjegyzem, hogy ez némileg furcsán illeszkedik a „Többnyelvűség az Európai Parlamentben” című parlamenti dokumentumban foglaltakba, amely egyebek mellett a következőket mondja ki: „Az Európai Parlamentben minden hivatalos nyelv egyformán fontos. [...] Az Európai Parlament abban különbözik a többi uniós intézménytől, hogy kötelessége a lehető legmagasabb szintű többnyelvűséget biztosítani. [...]” Lásd: <http://www.europarl.europa.eu/about-parliament/hu/organisation-and-rules/multilingualism>

18 A szakirodalomban néhány szerző megjegyezte, hogy egy intézményben belül eltérő lehet a használt nyelv annak függvényében, hogy például a Bizottság egyes főigazgatóságain az angol a domináns nyelv, míg mások a franciát használják. Lásd: Grevier, R., és Lundquist, L., „Getting ready for a new Tower of Babel”, in *Linguistic Diversity and European Democracy*, Ashgate, 2011., 80. o.

19 A személyzeti szabályzat 30. cikke a következőt írja elő: „a kinevezésre jogosult hatóság minden versenyvizsgálóhoz felvételi bizottságot nevez ki. E bizottság összeállítja az alkalmas pályázók listáját”.

A közös európai nyelvi referenciakeret

45. A közös európai nyelvi referenciakeretet az Európa Tanács dolgozta ki annak érdekében, hogy átlátható, egységes és átfogó alapot hozzon létre az idegennyelv-ismeret értékelésére.²⁰ Használóit három tág kategóriába sorolja, amelyek mindegyike két szintre bontható tovább. A „B” kategória a leírás szerint „önálló nyelvhasználót” jelent és a B2 szint „középszintként” megjelölt szintet képvisel.²¹

46. Habár az e szint eléréséhez szükséges idő személyenként változik, a B2 szintű nyelvvizsgára való felkészüléshez összesen általában 500–650 órát javasolnak.²² Nem lehet feltételezni, hogy jelen esetben a kiválasztási eljárás összes lehetséges pályázója rendelkezett – akár az angol, a francia, a német vagy egyéb – második nyelv ismeretével²³, nem hogy B2 szinten ismert második nyelvvel.

47. Ezzel szemben úgy tűnik, hogy a hivatásos gépjárművezetői tudásszint eléréséhez, ideértve a biztonságot érintő eseményekre felkészítő képzést is, nagyságrendileg 200 óra szükséges.²⁴

Szerződéses alkalmazottak

48. A személyzeti szabályzat 2004-es reformja²⁵ előtt a személyzetet az intézmények vagy tisztviselőként (amely tanácsosokból és asszisztensekből állt), vagy egyéb alkalmazottként (amely ideiglenes és kiegészítő alkalmazottakból állt) foglalkoztatták. Az említett reform megszüntette a kiegészítő alkalmazottak kategóriáját²⁶ és bevezette a „szerződéses alkalmazottak” új kategóriáját. Emellett módosította a személyzeti szabályzat I. mellékletében meghatározott, a tisztviselők által végzendő feladatok jellegét szabályozó rendelkezéseket.

49. Korábban az I. mellékletben meghatározott feladatok viszonylag széles körű listája azt jelentette, hogy a gépjárművezetőket tisztviselőként lehetett foglalkoztatni és gyakran a valóságban is ez volt a helyzet.²⁷ Így jogosultak voltak a személyzeti szabályzat alapján a tisztviselőknek nyújtott pénzbeli ellátásokra, ideértve azt is, hogy gyakorlatilag állandó foglalkoztatási státuszba kerültek, miután a megfelelő próbaidőszakot teljesítették, és nem követtek el olyan fegyelmi vétséget, amely elbocsátásukat indokolta volna.

20 Lásd: <https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/>

21 A szint és a feltételezett tudásszint teljes leírását a melléklet tartalmazza. Lásd: <https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/table-1-cefr-3.3-common-reference-levels-global-scale> A B2 szint konkrét jellemzői a következők: „Meg tudja érteni az összetettebb konkrét vagy elvont témájú szövegek fő gondolatmenetét, beleértve a szakterületének megfelelő szakmai beszélgetéseket is. Folyamatos és természetes módon olyan szintű normális interakciót tud folytatni anyanyelvű beszélővel, hogy az egyik félnek sem megterhelő. Világos, részletes szöveget tud alkotni különböző témák széles körében, és ki tudja fejteni a véleményét egy aktuális témáról úgy, hogy részletezni tudja a különböző lehetőségekből adódó előnyöket és hátrányokat”. Lásd: <https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/>

22 Az angol nyelvre vonatkozóan lásd: <https://support.cambridgeenglish.org/hc/en-gb/articles/202838506-Guided-learning-hours>, amely 500–600 órát javasol. A francia nyelvre vonatkozóan lásd: <http://www.alliancefr.fr/en/general-information>, amely 560–650 órát javasol. A német nyelvre vonatkozóan lásd: <http://www.deutschkurse-leipzig.de/schule-team/niveaustufen-des-ger/>, amely 640 órát javasol.

23 A Bizottság 2012 júniusában készült, 386. sz., „Az európaiak és nyelveik” című különleges Eurobarométer-felmérés szerint csupán az európaiak alig több mint fele állítja magáról, hogy anyanyelven kívül legalább még egy nyelvet beszél. A tanulmányaikat 16 és 19 éves koruk között befejezők esetében a legalább egy nyelvet ismerők aránya az összes tagállamban átlagosan 48% volt, a 15 évesen tanulmányukat befejezők esetén pedig ez a mutató 22% volt. Amint az várható, az egyetemi oktatásban résztvevők és továbbtanulók esetén ez az arány jelentősen magasabb volt (több mint 75%) Lásd: ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/archives/ebs/ebs_386_en.pdf A pályázati felhívás IV. szakaszának B. része a pályázók részére csupán a tankötelezettség teljesítését írta elő.

24 Lásd: <https://www.cefs-formation.com/>

25 Az Európai Közösségek tisztviselői személyzeti szabályzatának és az Európai Közösségek egyéb alkalmazottai alkalmazási feltételeinek módosításáról szóló, a 2004. március 22-i 723/2004/EK, Euratom tanácsi rendelet (HL 2004. L 124., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 2. kötet, 130. o., helyesbítések: HL 2007. L 248., 26. o.; HL 2012. L 130., 24. o.; HL 2016. L 289., 21. o.) alapján.

26 Annak előírásával, hogy nem alkalmazhatók új kiegészítő alkalmazottak 2006. december 31. után.

27 Asszisztensként (D kategória).

50. A reform a szerződéses alkalmazottakat két kategóriára bontotta. Az elsőt, amelyre az EAAF 3a. cikke vonatkozik, azon alkalmazottak alkotják, akiket többek között a „fizikai vagy adminisztratív kiegészítő-szolgáltató feladatok elvégzésére” alkalmaznak.²⁸ A második, amelyre a 3b. cikk vonatkozik, nagyrészt a rövid távon alkalmazott alkalmazottakból áll. Ez a különbségtétel a jelen ügy összefüggésében alapvető jelentőséggel bír. Az EAAF 85. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy a 3a. cikk alapján felvett alkalmazottak szerződését az első meghosszabbítást követően határozatlan időre kell meghosszabbítani. A 3b. cikk alapján felvett alkalmazottakat illetően ezzel szemben az EAAF 88. cikkének b) pontja előírja, hogy a valamely intézménynél töltött szolgálati idejük nem haladhatja meg a hat évet. A pályázati felhívás IX. szakaszából egyértelműen kiderül, hogy a nyertes pályázókat az EAAF 3a. cikke, nem pedig 3b. cikke alapján veszik fel.

51. A reform emellett leszűkítette a személyzeti szabályzat I. mellékletében meghatározott azon feladatok listáit is, amelyre tisztviselőket fel lehet venni. A gépjárművezető szerepkörét gyakorlatilag kizárták. Erre a szerepkörre ezért az EAAF 80. cikkében meghatározottak szerint, az I. csoportba tartozó szerződéses alkalmazottakra bízott feladatok vonatkoznak.²⁹

52. A reform eredményeképpen annak az intézménynek, amely 2004. május 1-jét követően gépjárművezetőket állandó vagy kvázi állandó jelleggel kíván alkalmazni, az EAAF 3a. cikke szerint az I. csoportba tartozó szerződéses alkalmazottként kellett felvennie, nem pedig tisztviselőként, mint korábban.

Többnyelvűség az Európai Unióban: a Bíróság ítélkezési gyakorlata

53. A Bíróság megállapította, hogy az Európai Unió „elkötelezett a többnyelvűség védelme mellett”, amelynek jelentőségére emlékeztet az EUSZ 3. cikk (3) bekezdésének negyedik albekezdése.³⁰ Számomra úgy tűnik, hogy ez a kötelezettségvállalás képezi az Unión belüli és – amint a jelen ügyben is – az uniós intézmények és az azokkal kommunikálók nyelvhasználatára vonatkozó mindenfajta elemzés kiindulópontját. Ennek ellenére a Bíróság elismerte, hogy előfordulhat, hogy ezen általános elv alól kivételeket kell tenni.

54. A Bíróságot a közelmúltban arra kérték, hogy a nagytanács által hozott 2017. szeptember 6-i Szlovákia és Magyarország kontra Tanács ítéletben vizsgálja ezeket a kivételeket,³¹ ez az ügy a nemzetközi védelem területén Olaszország és Görögország érdekében elfogadott átmeneti intézkedések megállapításáról szóló, 2015. szeptember 22-i (EU) 2015/1601 tanácsi határozat megsemmisítésére irányuló keresetre vonatkozott.³² Ezt a határozatot a földközi-tengeri térségben zajló kivételes migrációs áramlások alapján fogadták el, amelyek jelentős nyomást gyakoroltak az Unió külső szárazföldi és tengeri határainak déli részén, különösen Olaszország és Görögország vonatkozásában. 2015. szeptember 17-én a Parlament elfogadott egy állásfoglalást, amelyben jóváhagyta az átmeneti intézkedések létrehozásáról szóló határozatra irányuló bizottsági javaslatot, tekintettel „a rendkívüli szükséghelyzetre, és arra, hogy a helyzetet további késlekedés nélkül kezelni kell”. Maga a határozat egy olyan szükséghelyzetet említ, „amelyet harmadik országok állampolgárainak [Olaszországba és Görögországba] irányuló hirtelen beáramlása jellemez”, és 120 000 nemzetközi védelmet kérelmező más tagállamokba való áthelyezését írja elő.³³

28 Lásd: az EAAF 3a. cikke (1) bekezdésének a) pontja és 80. cikke.

29 Lásd: a fenti 50. pont.

30 E tekintetben lásd: 2015. május 5-i Spanyolország kontra Tanács ítélet, C-147/13, EU:C:2015:299, 42. pont; 2017. szeptember 6-i Szlovákia és Magyarország kontra Tanács ítélet, C-643/15 és C-647/15, EU:C:2017:631, 203. pont.

31 C-643/15 és C-647/15, EU:C:2017:631.

32 HL 2015. L 248., 80. o.

33 Lásd: az 1. cikk (1) bekezdését és a 4. cikk (1) bekezdése.

55. A helyzet e különleges sürgőssége miatt, bár a határozatra irányuló, az Európai Bizottság által készített eredeti javaslat az összes hivatalos nyelven készült, a javaslat későbbi módosításáról szóló szövegeket – köztük a határozatnak a Tanács által elfogadott szöveget – kizárólag angolul küldték meg a tagállamoknak, habár úgy tűnik, hogy a Tanács elnöke hangosan felolvasta az összes módosítást és szinkrontolmácsolást biztosítottak az összes hivatalos nyelvre. Magyarország és a Szlovák Köztársaság szerint ezen utóbbi elem a Tanács eljárási szabályzata³⁴ 14. cikke (1) és (2) bekezdésének megsértését valósította meg. A Tanács a szabályzata 14. cikkének (2) bekezdésére hivatkozott, és megjegyezte, hogy egyik tagállam sem kifogásolta, hogy a módosítások részleteit nem közölték írásban az összes hivatalos nyelven.³⁵

56. Ítéletében a Bíróság figyelembe vette a helyzetet és akként jellemezte, hogy az „katasztrófális humanitárius [helyzet], amelyet [a menekültválság] a tagállamokban [...] okozott.”³⁶ Megállapította, hogy a Tanácsnak az eljárási szabályzatára vonatkozó értelmezését el kell fogadni, mivel az értelmezés „olyan kiegyensúlyozott és rugalmas megközelítésből ered, amely a Tanács munkálatainak hatékonyságát és gyorsaságát segíti elő, ezek a munkálatok pedig alapvető jelentőséggel bírnak a sürgősség olyan sajátos összefüggésében, amely az EUMSZ 78. cikk (3) bekezdése alapján hozott átmeneti intézkedések elfogadására vonatkozó eljárást jellemzi.”³⁷

57. Ez a megközelítés számomra összefoglalja azt a lényegi alapot, amelyből kiindulva az Európai Unión belüli többnyelvűséget alátámasztó nyelvi szabályoktól el lehet térni. Ha kivételt kívánunk alkotni, egyensúlyt kell teremteni. Mind indoklásra (ebben az esetben a rendkívül sürgős helyzet), mind – amennyire lehetséges – biztosítékra szükség van (ebben az esetben a tagállam azon joga, hogy egy vagy több hivatalos nyelvre fordítást kér, továbbá a tolmácsberendezések biztosítása). Ezek a vonatkozások véleményem szerint eligazítanak azon eltérések elemzése során, amelyekre a Parlament jelen ügyben kíván hivatkozni.

Az első jogalap: az 1. rendelet 1. és 2. cikkének, a Charta 22. cikkének és a személyzeti szabályzat 1d. cikkének azon követelményéből eredő megsértése, hogy a pályázók az EPSO-val való kommunikáció során az angol, a francia vagy a német nyelvet használhatják

58. Ezzel a jogalappal Spanyolország lényegében azt állítja, hogy a pályázati felhívás több jogi hibában szenved, mivel előírta, hogy a pályázók az EPSO-val angolul, franciául vagy németül kommunikáljanak – kizárva a többi hivatalos nyelvet –, valamint hogy a jelentkezésüket az említett nyelvek egyikén nyújtsák be.

59. Mielőtt részletesen foglalkoznék a felek érveivel, érdemes megnézni magát a pályázati felhívást. Már az elején megjegyzem, hogy a második nyelv választása IV. szakasz C. részében szereplő korlátozásának igazolása³⁸ ugyanazt a mintát követte, amelyet az Olaszország kontra Bizottság ügyben 2012. november 27-én hozott ítélet óta minden versenyvizsga-felhívás és pályázati felhívás követ.³⁹

34 A Tanács 2009. december 1-jei eljárási szabályzatának 14. cikke a következőt írja elő: „(1) Amennyiben a Tanács sürgősségi alapon egyhangúlag másképp nem határoz, a Tanács kizárólag a nyelvhasználatra vonatkozó hatályos szabályokban meghatározott nyelveken megszüvegezett dokumentumok és tervezetek alapján tanácskozik és hoz határozatot. (2) A Tanács bármely tagja kifogást emelhet a tanácskozás ellen, amennyiben az esetlegesen javasolt módosítások szövegét az (1) bekezdésben említett nyelvek közül az általa megjelölt nyelven nem készítették el.”

35 Lásd: az ítélet 3., 196., 201. és 204. pontja.

36 Lásd: az ítélet 114. és 115. pontja.

37 Lásd: az ítélet 203. pontja.

38 Lásd: a fenti 27. pont.

39 C-566/10 P, EU:C:2012:752. Lásd többek között: 2015. szeptember 24-i Olaszország és Spanyolország kontra Bizottság ítélet, T-124/13 és T-191/13, EU:T:2015:690, 6. pont; 2015. december 17-i Olaszország kontra Bizottság ítélet, T-295/13, nem tették közzé, EU:T:2015:997, 32. pont; 2016. szeptember 15-i Olaszország kontra Bizottság ítélet, T-353/14 és T-17/15, EU:T:2016:495, 11. pont.

60. Különösen a következő rendelkezés relevánsak:

- bár a pályázati felhívást a Parlament adta ki, közölte, hogy a kiválasztási eljárás lebonyolítása az EPSO „technikai támogatásával” történik (I. szakasz);
- a pályázóknak elektronikus úton kellett jelentkezniük az EPSO honlapján, az ott megtalálható, többek között az EPSO elektronikus jelentkezésről szóló útmutatójában (a továbbiakban: elektronikus jelentkezésről szóló útmutató) leírt eljárás szerint (VI. szakasz);⁴⁰
- a kiválasztási eljárás *kizárólag*⁴¹ képesítéseken, a jelentkezési lapon szereplő kérdésekre a pályázó által adott részletes válaszok vizsgálatán alapult (VII. szakasz);
- a kiválasztási eljárás során a pályázó által tett hamis nyilatkozat a pályázó eljárásból való kizárását vonta maga után (XI. szakasz).

61. A pályázati felhívás nem tartalmazott kifejezett utasítást arra vonatkozóan, hogy milyen nyelven kell kitölteni a jelentkezést, és arról sem tájékoztattott, hogy mit kell tenniük azoknak a pályázóknak, akik a jelentkezés menetét illetően bizonytalanok.

62. Spanyolország e jogalap szerinti elsődleges érve szerint a pályázati felhívás megsértette az 1. rendelet 1. és 2. cikkét. A jelen ügy szempontjából releváns kommunikációk mind a jelentkezés benyújtása előtti tájékoztatási kérelmeket, mind pedig magának a jelentkezésnek a benyújtását jelentik. Ez utóbbi különösen fontos, mivel a kiválasztási eljárás egyetlen szakaszból állt, nem volt későbbi értékelőközpont. Azok a pályázók, akik valamely uniós intézményben betöltendő állás pályázati felhívására válaszolnak, e válaszolás révén nem tekinthetők úgy, mintha olyan helyzetben lennének, amely az intézmény szempontjából *kizárólag* belső ügy, ami azt eredményezi, hogy a személyzeti szabályzat esetleg megszorítóbb nyelvi rendelkezései vonatkoznak rájuk.⁴²

63. Spanyolország azzal érvel, hogy a pályázati felhívás megfogalmazási módja miatt azoknak, akik fontolóra vették, hogy benyújtják jelentkezésüket, nem volt más választásuk, mint hogy angolul, franciául vagy németül tegyék fel a kiválasztási eljárással kapcsolatos kérdéseiket⁴³ és nyújtsák be a jelentkezési lapot, annak ellenére, hogy az nem az anyanyelvük volt. Ha *de iure* nem is, *de facto* megvalósult az 1. rendelet megsértése.

64. Másodlagosan, és abban az esetben, ha a Bíróság nem értene egyet az 1. rendelet alkalmazhatóságára vonatkozó érveivel, Spanyolország előadja, hogy semmi nem igazolja a korlátozást, és még ha más lenne is a helyzet, az akkor is aránytalan. Ennek megfelelően sor került a Charta 22. cikkének és a személyzeti szabályzat 1d. cikke (1) és (6) bekezdésének megsértésére.

65. A Parlament választát két részre bontja. Az első a pályázókkal való kommunikációval foglalkozik. Hangsúlyozza, hogy a pályázati felhívás nem tartalmazott korlátozást a pályázók által a Parlamenttel vagy az EPSO-val való kommunikációban használt nyelv megválasztására vonatkozóan. Legalábbis, ami a Parlamenthez benyújtott kérdéseket illeti, egyes pályázók az anyanyelvüket használták, amikor feltették kérdéseiket, és a Parlament ugyanazon a nyelven válaszolt.

40 Az EPSO elektronikus jelentkezésről szóló útmutatója elérhető a következő helyen: https://epso.europa.eu/manuals/online-application-manual_en A jelen indítvány készítésének idején elérhető változat szerint „utolsó frissítés: 2016. április”. Vagyis ez a változat volt hatályos a pályázati felhívás időpontjában is. A dokumentum az összes hivatalos nyelven elérhető.

41 Eredeti kiemelés.

42 Lásd: például az alábbi 96. pont.

43 Zavaró, hogy Spanyolország, amikor keresetlevelében ezt a jogalapot ismerteti, azt állítja, hogy az *kizárólag* a pályázók és az EPSO közötti kommunikációra vonatkozik. Majd pedig érvelésében idesorolja az említett pályázók és a Parlament közötti kommunikáció kérdését is. Ugyanakkor mivel ez nem szerepel a Spanyolország által megfogalmazott jogalapban, és mivel Spanyolország véleményem szerint egyáltalán nem bizonyította, hogy a Parlamenttel való kommunikáció az említett módon korlátozott lett volna, ezt a vonatkozást a továbbiakban nem vizsgálom.

66. A Parlament ezután arra az elvre hivatkozik, amely szerint az uniós intézmények aktusainak jogszerűségét vélelmezni kell, hivatkozik továbbá arra az ítélkezési gyakorlatra, amely szerint ha a másodlagos uniós jog valamely szabályának szövege többféleképpen értelmezhető, azt az értelmezést kell előnyben részesíteni, amelynek alapján az adott rendelkezés összeegyeztethető a Szerződéssel, szemben azzal, amely a Szerződéssel való összeegyeztethetlenség megállapításához vezetne.⁴⁴

67. A Parlament válaszában második része magára a jelentkezési lapra vonatkozik. Bár elismeri, hogy a jelentkezési lap „technikai okokból” csak angolul, franciául vagy németül volt elérhető, fenntartja, hogy ez nem jelentette azt, hogy a pályázók bármiféleképpen kötelesek voltak e nyelveket használni. Valójában többen is a saját nyelvükön töltötték ki a jelentkezési lapot, jelentkezésüket pedig megfelelően dolgozták fel, adott esetben nyelvi értékelők szolgáltatásait igénybe véve.

68. Mivel a jelentkezések elemzése színesíti a Spanyolország érveiben szereplő megközelítést, a Parlament által felvetett és a fenti 66. pontban említett uniós jogi kérdéseket vizsgálom, mielőtt rátérnék Spanyolország állításainak érdemi vizsgálatára. Először is, igaz, hogy a Bíróság megállapította, hogy az uniós intézmények intézkedéseit megilleti a jogszerűség vélelme, és ennél fogva mindaddig joghatásokat váltanak ki, amíg azokat többek között jogellenességi kifogás következtében nem nyilvánítják érvénytelennek. E szabály célját úgy írta le, mint amely a jogviszonyok stabilitásának megőrzését tükrözi.⁴⁵ Eltekintve azonban attól a kérdéstől, hogy ez mennyire erőteljesen alkalmazandó az említett intézmények tisztán igazgatási határozataira, meg kell jegyezni, hogy a kérdés eljárási természetű. Más szóval: nem az a célja, hogy az említett intézkedéseknek anyagi jellegű elsőbbséget vagy *imprimaturt* biztosítson. Pusztán azt írja elő, hogy az említett intézkedések hatályban maradnak mindaddig, amíg az uniós bíróságok előtt eredményesen meg nem támadják őket. Ezért én nem tekintem semmiféle hasznos útmutatásnak a Parlament által segítségül hívott elvet. Mivel a jelen ügyben Spanyolország terjesztett elő kifogást, a szóban forgó kifogást érdemben meg kell vizsgálni.

69. Másodszor, az értelmezési kérdéseket illetően a Bíróság fent hivatkozott ítélkezési gyakorlata⁴⁶ azt a tökéletesen észszerű értelmezést tükrözi, amely szerint feltételezni kell, hogy az intézmények a Szerződéseknek megfelelően járnak el. Bizonytalanság vagy kétely esetén ezért előnyben kell részesíteni azt az értelmezést, amely ezt a szabályt tükrözi. Azonban a Bíróság kijelentése ennél többet nem jelent. Szemben azzal, amit – úgy tűnik – a Parlament javasol, nem jelent olyan értelmezési szabályt, amely alapján a valamely intézmény által előterjesztett értelmezésnek a Bíróság előtti eljárásban valamiképpen preferenciális bánásmódot kellene biztosítani az adott intézkedést kifogásoló fél általi értelmezéssel szemben.

70. Ennél fogva foglalkozni kell Spanyolország beadványaival és a következőkben ezt fogom tenni. Először az elsődleges érveivel foglalkozom.⁴⁷

71. Spanyolország e tekintetben nagymértékben hivatkozik a Bíróság nagytanácsa által az Olaszország kontra Bizottság ügyben hozott ítéletre.⁴⁸ Ezért érdemes az említett ítéletet némileg részletesebben megvizsgálni. Az említett ügyben a Bíróságot arra kérték, hogy vizsgálja meg többek között, hogy a személyzeti szabályzattal összhangban értelmezett 1. rendelet követelményeinek megfelelt-e, hogy egy versenyvizsga-felhívást az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* csupán három nyelven (angolul, franciául és németül) tettek közzé teljes terjedelemben, a többi hivatalos nyelven pedig tömör formában tették közzé. A Bizottság azzal érvelt, hogy a személyzeti szabályzat nemcsak az uniós tisztviselőkre, hanem az e minőségre igényt tartó személyekre is vonatkozik.⁴⁹

44 A Parlament e tekintetben az 1983. december 13-i Bizottság kontra Tanács ítéletet (218/82, EU:C:1983:369, 15. pont) idézi.

45 E tekintetben lásd: 2004. október 5-i Bizottság kontra Görögország ítélet, C-475/01, EU:C:2004:585, 18. és 19. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

46 Lásd: a fenti 66. pont és a 44. lábjegyzet.

47 Lásd: a fenti 62. és 63. pont.

48 2012. november 27-i ítélet, C-566/10 P, EU:C:2012:752.

49 E tekintetben lásd: az ítélet 32. pontja.

72. A Bíróság nem fogadta el azt az érvelést, hogy az 1. rendelet nem alkalmazandó az intézmény tisztviselőire és alkalmazottaira, és még kevésbé mondható, hogy nem alkalmazandó valamely külső versenyvizsga pályázóira.

73. Ugyanakkor a Bíróság hozzátette, hogy nem kellett eldöntenie, hogy a szóban forgó versenyvizsga-felhívás („általánosan alkalmazandó dokumentumként”) az 1. rendelet 4. cikkének (1) bekezdése hatálya alá tartozott-e. Ennek oka, hogy a személyzeti szabályzat III. melléklete 1. cikkének (2) bekezdéséből egyértelmű, hogy valamely nyílt versenyvizsga-felhívást az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* teljes terjedelemben közzé kell tenni, szükségképpen valamennyi hivatalos nyelven. Ebből következett, hogy az angol, a francia és a német nyelven kívüli nyelveken történő tömör közzététel nem volt elegendő. Ezenfelül, mivel azon pályázók, akiknek anyanyelve a többi nyelv valamelyike volt, hátrányosabb helyzetbe kerültek a versenyvizsga-felhívások pontos megértése, valamint az érintett versenyvizsgán való részvétel céljából a pályázat elkészítésének és elküldésének határidejét illetően, megvalósult a Charta 21. cikke és a személyzeti szabályzat 1d. cikkének (6) bekezdése által tiltott, a nyelven alapuló eltérő bánásmód.⁵⁰

74. A Bíróság tehát nem hozott jogerős határozatot az Olaszország kontra Bizottság ítéletben abban a kérdésben, hogy az 1. rendelet vagy a személyzeti szabályzat alkalmazandó-e valamely külső versenyvizsga pályázóira. Bármelyik jogalkotási eszközt kellett is alkalmazni, az eredmény ugyanaz volt: a szóban forgó versenyvizsga-felhívást meg kellett semmisíteni. Habár az említett ügy és a jelen eljárás háttere nem azonos, véleményem szerint elég hasonlóság van köztük ahhoz, hogy a Bíróságnak az említett ügyben alkalmazott indokolását és megközelítését a jelen ügyre is alkalmazni lehessen.⁵¹ Ezért először is megvizsgálom az 1. rendeletnek Spanyolország első jogalapjára való alkalmazását, mielőtt rátérnék a személyzeti szabályzatra.

75. E tekintetben Spanyolország első jogalapját az 1. rendelet 1. és 2. cikkének állítólagos megsértésére alapozza. E rendelkezések közül a második többek között azt írja elő, hogy azok az okmányok, amelyeket egy tagállam, vagy a tagállamok valamelyikének joghatósága alá tartozó személy az uniós intézményeknek küld, a feladó választása szerint a hivatalos nyelvek bármelyikén készülhetnek, és a válasznak ugyanazon a nyelven kell készülnie.

76. A pályázók valóban nem kommunikálhattak a Parlamenttel és az EPSO-val, és nem nyújthatták be a jelentkezési lapot, csak angolul, franciául vagy németül?

77. Ebben a vonatkozásban a Parlament nagy mértékben hivatkozik arra, hogy a pályázati felhívás nem tartalmazott kifejezett szabályokat a kommunikáció nyelvére. Pontosan így van. Ugyanakkor a kifejezett utasítások hiánya nem jelenti azt, hogy nem volt semmi hallgatólagos. Véleményem szerint a kérdés az, hogy egy észszerűen cselekvő, a szóban forgó kiválasztási eljárás potenciális pályázójának helyzetében lévő személy hogyan értelmezné a felhívást teljes egészében olvasva, valamint a többi dokumentumot és információforrást, amelyre hivatkozik.

78. Kezdjük magával a pályázati felhívással mint természetes kiindulási ponttal. Egy potenciális pályázó, aki elolvassa a dokumentumot, megállapítja, hogy nem tartalmaz utasítást a kiválasztási eljárás során történő kommunikáció alatt alkalmazandó nyelvhasználatra. Amennyiben az eljárással kapcsolatban kérdést vagy kérdéseket kíván feltenni, észreveszi a X. szakaszt, amelyben szerepel egy parlamenti e-mail cím, amelyet „az eljárással kapcsolatos minden egyéb kommunikációhoz” használni kell.

⁵⁰ E tekintetben lásd: az ítélet 70–75. pontja.

⁵¹ Az Olaszország kontra Bizottság ügy különösen arra a kérdésre irányult, hogy a tanácsosokra és asszisztensekre (és így a tisztviselőkre) vonatkozó külső versenyvizsga-felhívást hogyan kell közzétenni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, míg a jelen ügy szóban forgó konkrét kérdése a szerződéses alkalmazottak álláshelyére valamely pályázati felhívás alapján jelentkező pályázókkal való kommunikáció nyelvéről szól. Ettől függetlenül mindkét ügyben az alapvető kérdés az 1. rendelet és a személyzeti szabályzat olyan személyekre való alkalmazása, akik az adott időpontban nem valamely uniós intézmények alkalmazottai. E tekintetben megjegyzem, hogy valamely pályázati felhívás közzététele szintén kommunikáció; csupán az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történik.

79. Ugyanakkor ugyanezen pályázó észreveszi az I. szakasz második pontjában szereplő kijelentést is, amely szerint a kiválasztási eljárás lebonyolítása az EPSO „technikai támogatásával” történik, és a VI. szakaszban szereplő követelményt, amely szerint elektronikus úton kell jelentkezni az EPSO honlapján, az ott megtalálható utasításoknak megfelelően. Ha ellátogat a honlapra, észreveszi, hogy az EPSO felhasználói fiók (amely nélkül nem tud a továbbiakban eljárni) létrehozásához szükséges űrlap csak angolul, franciául vagy németül érhető el.⁵²

80. A pályázati felhívás hivatkozik továbbá a „többek között” az elektronikus jelentkezésről szóló útmutatóban adott utasításokra. Tegyük fel, hogy a pályázó ezután erre a dokumentumra tér rá. A 3. szakasz az „online jelentkezés lap” címet viseli. Miután észlelte azt az utasítást, hogy a jelentkezési lapját a felhívásban megjelölt nyelven kell kitöltenie., mindenképpen továbblép, mivel jelen esetben nem jelöltek meg nyelvet. A dokumentumban a következő pontban az szerepel, hogy mivel a „jelentkezési felület” csak angol, francia és német nyelven érhető el⁵³, a pályázónak az összes többi hivatalos nyelve tekintetében el kell olvasnia az utasításokról szóló „áttekintést”. Az említett dokumentum egy sor, az EPSO online jelentkezési lapjában használt kifejezés angol, francia és német nyelvből származó fordítását tartalmazza. Semmi nem utal arra, hogy az űrlapot bármely nyelven ki lehet tölteni; ehelyett nem lenne észszerűtlen arra a következtetésre jutni, hogy azon a nyelven kell kitölteni az űrlapot, amelyen írták, annál is inkább, mert a pályázati felhívásban (a IV. szakasz C. részében) korábban szerepelt, hogy az említett nyelvek „kielégítő” ismeretét bizonyítani kell. Feltételezve azonban, hogy a szóban forgó pályázó kellőképpen résen van és figyelmes, a 159. bejegyzésnél megtalálja a következőt: „A jelentkezési lapot angol, francia vagy német nyelven kell kitölteni.” E kijelentés után aligha van kétsége afelől, hogy hogyan kell a továbbiakban eljárnia a jelentkezési lap kitöltése során.⁵⁴ Tulajdonképpen maga a Parlament erősítette meg, hogy ez volt a helyzet, a 2016. április 26-án egy potenciális pályázónak (görögül) e-mailen küldött válaszlevelében, amelyet viszonzválaszához csatolt.

81. Az elektronikus jelentkezésről szóló útmutató tanulmányozásával folytatva, visszatérve azonban a kommunikáció általános kérdéséhez, az útmutató 5. szakasza azt az állítást tartalmazza, hogy a pályázók azokat a kérdéseket, amelyekkel kapcsolatban az EPSO honlapján még nem szerepel válasz, a honlap „Kapcsolatfelvétel” című szakaszának használatával feltehetik az EPSO-nak. Az útmutatóban a „Kapcsolatfelvétel” hivatkozásra kattintva a pályázók egy sor gyakran feltett kérdést tartalmazó honlapra jutnak. Ezután végigvezetik őket két sor gyakori kérdésre („Gyakori kérdések”), mielőtt a második kérdéssor végén megkérdezik tőlük, hogy megtalálták-e a választ. Ha rákattintanak a „nem” válaszra, újabb képernyő jelenik meg, amely szerint a pályázók kérdésekkel fordulhatnak közvetlenül az EPSO-hoz. Ekkor egy űrlap jelenik meg, amelyen a pályázóknak többek között ki kell választaniuk a hivatalos nyelvek közül, hogy melyiken kívánnak választ kapni. A pályázóknak legalább két nyelvet kell kiválasztaniuk.

82. A fentiekből azt a következtetést vonom le, hogy először is, valamely pályázó észszerűen gondolhatja azt, hogy kommunikálhat az EPSO-val a választása szerinti hivatalos nyelven, azonban nem garantált, hogy ezen a nyelven fog választ kapni. Másodsor, a pályázati felhívás és az abban hivatkozott dokumentumok tanulmányozását követően a pályázó arra a következtetésre jut, hogy a pályázati felhívást angolul, franciául vagy németül kell kitöltenie, nem pedig az Európai Unió bármely más hivatalos nyelvén. Mellékes a Parlament erre vonatkozó azon érve, amely szerint egyes pályázók az

52 Lásd: https://europa.eu/epso/application/passport/index.cfm?action=create_profile

53 Nem értem, milyen pontos jelentést kellene tulajdonítani az elektronikus jelentkezésről szóló útmutató angol változatában használt „application environment” kifejezésnek. Számomra, angol anyanyelvű számára úgy tűnik, ez nélkülöz minden egyértelmű jelentést, és ha a lehető legkedvesebb akarok lenni, nem több, mint zargon. Valószínűnek tartom, hogy egy nem angol anyanyelvű pályázó ezt úgy értelmezné, hogy „a jelentkezéssel kapcsolatban minden”.

54 Tulajdonképpen érdemes szem előtt tartani, hogy a Bíróság hangsúlyozta a jogbiztonság fontosságát, amikor megállapította, hogy a versenyvizsgákon a nyelvhasználatra vonatkozó szabályoknak „egyértelmű, objektív és kiszámítható szempontokat kell tartalmazniuk annak érdekében, hogy a pályázók időben tudomást szerezhessenek az előírt nyelvi követelményekről, és így a lehető legjobb körülmények között készülhessenek a versenyvizsgákra” (lásd: 2012. november 27-i Olaszország kontra Bizottság ítélet, C-566/10 P, EU:C:2012:752, 90. pont).

említett három nyelvtől eltérő nyelven nyújtották be jelentkezési lapjukat. Amint azt Spanyolország helyesen jegyzi meg, más potenciális pályázók esetleg vagy teljesen eltántorodtak attól, hogy benyújtsák a jelentkezést, vagy kevésbé eredményesen tették azt, mivel a szóban forgó nyelv nem olyan volt, amelyen ugyanolyan könnyedén tudták volna kifejezni magukat, mint az anyanyelvükön.

83. Ezért következtetésem szerint a pályázati felhívás ellentétes volt az 1. rendelet 1. és 2. cikkével azon nyelvek vonatkozásában, amelyen a pályázók az EPSO-val kommunikálhatnak és amelyen a jelentkezési lapot kitölthették.

84. Elmondható-e ugyanakkor, hogy az a személyzeti szabállyal is ellentétes volt?

85. Spanyolország lényegében azt állítja, hogy semmi nem igazolja a korlátozást, valamint hogy az angol, a francia vagy a német anyanyelvűek előnyt élveznek. Különösen abban, hogy jobban le tudják írni pozitív vonásaikat és kisebb valószínűséggel adnak meg pontatlan információt. A korlátozás továbbá aránytalan, mivel i. a kiválasztási eljárás egyetlen szakasza a jelentkezési űrlapon megadott írásbeli információkon alapult, és ii. pontatlan információk megadása kizárást vonhatott maga után.

86. A Parlament – mivel úgy véli, hogy a Spanyolország által felvázolt korlátozás valójában nem létezik – nem válaszol részletesen e tagállam érveire.

87. Némi hasznos iránymutatás megint csak levonható az Olaszország kontra Bizottság ügyből.⁵⁵ Ott a fenti 71. és 72. pontban említett kérdések mellett a Bíróság vizsgálta, hogy a nyílt versenyvizsga-felhívások valamennyi hivatalos nyelven történő közzétételének elmulasztása hátrányos megkülönböztetésnek minősül-e. Megállapította, hogy azok a pályázók, akiknek anyanyelve nem az volt, amelyen a pályázati felhívást teljes terjedelmében közzétették,⁵⁶ hátrányosabb helyzetben voltak, mint azok, akiknek anyanyelve az említett nyelvek egyike, valamint hogy ez a hátrányos helyzet a Charta 21. cikke és a személyzeti szabályzat 1d. cikkének (1) bekezdése által tiltott, a nyelven alapuló eltérő bánásmód következménye.⁵⁷ Ebből következett, hogy a korlátozásnak objektív és észszerű okokkal igazolhatónak kell lennie, továbbá jogszerű és közérdekű személyzetpolitikai célokat kell szolgálnia. Mivel úgy tűnt, hogy a Bizottság által előterjesztett igazolás a szóban forgó ügyben nem támasztja ezt alá, nem lehetett arányosnak tartani, és ennek megfelelően az a személyzeti szabályzat 1d. cikke által tiltott nyelvi alapon történő hátrányos megkülönböztetésnek minősült.⁵⁸

88. A jelen ügyben a Parlament által előterjesztett jogszerű célkitűzés vagy igazolás hiánya azt jelenti, hogy a Bíróságnak nem áll rendelkezésére olyan anyag, amellyel dolgozhatna. Véleményem szerint azonban egyértelmű, hogy az a pályázó, akinek anyanyelve nem az angol, a francia vagy a német, hátrányos helyzetben lenne azon jelöltekhez képest, akik nehézség nélkül tudják kifejezni magukat a fenti nyelvek valamelyikén, méghozzá a Spanyolország által előterjesztett okokból. Ez különösen fontos ott, ahol a pályázati felhívás szerinti kiválasztási eljárásnak *kizárólag* a jelentkezési lapon szereplő kérdésekre a pályázó által adott részletes válaszok vizsgálatán kellett alapulnia, és ahol az űrlapon valótlán tartalmú nyilatkozat megadása kizáráshoz vezethetett.⁵⁹ Így nyelven alapuló hátrányos megkülönböztetés történt – és ennek megfelelően a személyzeti szabályzat 1d. cikke (1) bekezdésének megsértése is megvalósult – azon pályázók vagy potenciális pályázók vonatkozásában, akiknek anyanyelve nem tartozott a három „előnyben részesített” kategóriába.

55 2012. november 27-i ítélet, C-566/10 P, EU:C:2012:752.

56 Vagyis angol, francia és német.

57 Nem teljesen egyértelmű, hogy Spanyolország miért a Charta 22. cikkét helyezte középpontba, kizárva a 21. cikket. A két rendelkezés között azonban a szakirodalom szerint „potenciálisan jelentős átfedések vannak” (lásd: Craufurd Smith, R., „Article 22 – Cultural, Religious and Linguistic Diversity”, in: *The EU Charter of Fundamental Rights*, Hart Publishing, 2014, 611. o.). Mivel a jelen indítvány szempontjából az előbbi pozitív (a nyelvi sokféleség tiszteletben tartása), az utóbbi negatív kötelezettséget (a többek között a nyelvi alapon történő hátrányos megkülönböztetés tilalma) jelent, nem javasolom, hogy e különbségtételbe belemerüljünk.

58 Lásd: az ítélet 73–77. pontja.

59 Lásd: a fenti 60. pont.

89. Mivel azon a véleményen vagyok, hogy Spanyolország első jogalapjának a fenti okokból helyt kell adni, nem feltétlenül szükséges a következőkben vizsgálni az 1. rendelet és a személyzeti szabályzat közötti kapcsolat tágabb kérdését. Amint azt fent kifejtettük, a nagytanácsban eljáró Bíróság az Olaszország kontra Bizottság ügyben⁶⁰ kifejezetten megtagadta, hogy a kérdésben döntést hozzon.⁶¹ Azonban a teljesség kedvéért röviden megvizsgálom a kérdést.

90. Először is megjegyzem, hogy az említett ügyben a Bíróság megállapította, hogy „mivel nincsenek a tisztviselőkre és egyéb alkalmazottakra alkalmazandó külön szabályozási rendelkezések, illetve e tekintetben a vitatott versenyvizsga-kiírásokkal érintett intézmények eljárási szabályzataiban sincsenek rendelkezések, nincsen olyan dokumentum, amely lehetővé tenné annak megállapítását, hogy az ezen intézmények, valamint a tisztviselők és alkalmazottaik közötti viszonyok egyáltalán nem tartoznak az 1. sz. rendelet hatálya alá.” Közvetlenül ezután megállapította, hogy „*még inkább így van ez az intézmények és a valamely nyílt versenyvizsga pályázói közötti viszonyok vonatkozásában, amely pályázók főszabály szerint nem tisztviselők és nem egyéb alkalmazottak*”.⁶²

91. Ezután megjegyezném, hogy ha szövegszerűen elemezzük a személyzeti szabályzatot, amelynek 1. cikke előírja, hogy azt „az Unió tisztviselőire kell alkalmazni”, 1a. cikke pedig, hogy az említett kifejezés „bármely olyan személy, akit [...] valamely [...] létrehozott beosztásba [...] kineveztek”, első ránézésre azt sugallja, hogy az nem alkalmazandó a tisztviselői beosztásokba jelentkező pályázókra. Hasonlóképpen, az EAAF 1. cikke előírja, hogy az említett feltételek többek között a „szerződéses alkalmazottakra” vonatkoznak, amely kifejezést a 3a. cikk úgy határoz meg, hogy ők a „teljes vagy részmunkaidőben foglalkoztatott alkalmazottak”.

92. Végezetül megjegyzem, hogy az 1. rendelet 2. cikke az EUMSZ 24. cikkét tölti meg konkrét tartalommal. Ez utóbbi rendelkezés tág és korlátozatlan kifejezéseket tartalmaz. Ebből következik, hogy a 2. cikket véleményem szerint nem szabad szűken vagy megszorítóan értelmezni.

93. Számomra úgy tűnik, hogy az említett pontok mindegyike az 1. rendelet olyan értelmezése ellen szól, amely azt eredményezné, hogy a személyzeti szabályzat alkalmazása kedvéért adott esetben könnyen mellőzhető. Inkább azt sugallhatják, hogy a személyzeti szabályzat elsődleges célja *nem* az, hogy az intézmények és a tisztviselői beosztásba jelentkező *pályázók* közötti jogviszonyt szabályozzák.

94. Ennek ellenére az is egyértelmű, hogy a személyzeti szabályzat bizonyos vonatkozásokban alkalmazandó az ilyen pályázókra. Így például a III. cím 1. fejezete, amely a 27. és 28. cikket is tartalmazza, a „Felvétel” címet viseli, a III. melléklet pedig a „Versenyvizsgák” címet. Ezek mindegyike részletes szabályokat ír elő a hatályuk alá tartozó kérdésekben. Az EAAF „Felvételi feltételek” címet viselő 3. fejezetében szerepel néhány nagymértékben azonos, habár általánosabban megfogalmazott rendelkezés a szerződéses alkalmazottak felvételének módjáról. Habár e rendelkezések egyike sem terjed ki a nyelvi követelményekre, továbbra is igaz, hogy az 1. rendelet és a személyzeti szabályzat időnként fedik egymást.

95. Ezért érdemes ezt az átfedést kicsit közelebbről megvizsgálni. Először is, az 1. rendelet véleményem szerint minden vonatkozásban továbbra is alkalmazandó arra a személyre, aki az Európai Unió tisztviselője vagy egyéb alkalmazottja lesz, miután az említett álláshelyre kijelölték. Ezért úgy vélem, hogy a 2. és 3. cikk továbbra is alkalmazandó az említett személy által *magánszemélyként* elküldött és kapott kommunikációra. Hasonlóképpen, valamely uniós intézmény által a rendelet 6. cikke alapján elfogadott eljárási szabályzat hatással lehet az illetőre a kinevezését követően.

60 2012. november 27-i ítélet, C-566/10 P, EU:C:2012:752.

61 Lásd: a fenti 74. pont.

62 Lásd: az ítélet 68. és 69. pontja (kiemelés tőlem).

96. Nyilvánvaló azonban, hogy az 1. rendelet 2. cikke nem alkalmazandó a hivatása gyakorlása keretében eljáró személy és az intézmény közötti kommunikációra, miután az illető az intézmény tisztviselőjeként vagy egyéb alkalmazottjaként hivatalba lépett. Az ilyen kommunikációra adott esetben a személyzeti szabályzat alkalmazandó.

97. Mondhatjuk-e, amint az a tárgyaláson elhangzott, hogy a személyzeti szabályzat valójában az 1. rendeletet kizárva alkalmazandó egy korábbi időpontban, amikor az illető a tisztviselői vagy egyéb alkalmazotti beosztásra irányuló jelentkezését benyújtja?

98. Álláspontom szerint nem ez a helyzet.

99. Az 1. rendelet 2. cikkének célkitűzését kell megvizsgálni. Az említett rendelkezés dokumentumokra, vagyis írásbeli kommunikációra alkalmazandó, nem pedig például telefonhívásokra vagy más formában megvalósuló szóbeli kommunikációra. Jellemzően fogva feltételezni kell, hogy az írásbeli kommunikációt különösen fontosnak kell tekinteni az azt kezdeményező személy szempontjából. Így lényeges, hogy a tartalom egyértelmű legyen. Innen nézve kiemelt fontosságú, hogy valaki a saját nyelvén tudjon kommunikálni. Mivel valamely pályázónak könnyen lehetnek olyan kérdései, amelyeket írásban fel szeretne tenni vagy meg szeretne vitatni, még azután is, hogy a jelentkezését benyújtotta, nem látom okát, hogy a 2. cikkben szereplő lehetőségnek miért ne kellene vonatkoznia rá az említett időpont után, hivatalba lépése idejéig.

100. Ez annál inkább így van, ha a Bíróság elfogadja azt a következtetésem, hogy a második nyelvet illetően a gépjárművezetők „kielégítő” tudásszintjét A2, nem pedig a pályázati felhívás szerinti B2 szinten kell megállapítani.⁶³ Azonban egyértelművé kell tennem, hogy ezt a kérdést nem tekintem az úgy szempontjából döntő jelentőségűnek.

101. Általánosabban, úgy vélem, hogy egyes esetekben az 1. rendelet és a személyzeti szabályzat közötti átfedésnek alig van jelentősége, ha van egyáltalán. Vagy nincs valójában átfedés, vagy pedig a releváns rendelkezések tartalma mindkét szabályozási eszközben ugyanaz. Más esetekben a két szabályrendszer alkalmazása, habár más úton, de ugyanarra az eredményre vezet. Ez volt a helyzet az Olaszország kontra Bizottság ügyben,⁶⁴ és a fenti okokból itt is ezt javaslom.⁶⁵

102. Mi a helyzet akkor, ha úgy tűnik, hogy a kettő ellentmondásban van egymással? Ez esetben azt javaslom, hogy – tekintettel a Bíróság által az említett ügyben tett azon egyértelmű kijelentésre, amely szerint az 1. rendelet *főszabályként* alkalmazandó a versenyvizsgákon résztvevő pályázókra, és kiterjesztés révén a kiválasztási eljárásokra⁶⁶ – először is meg kell próbálni a személyzeti szabályzat releváns rendelkezését vagy rendelkezéseit a lehető leginkább az 1. rendelet szövege és célja alapján értelmezni, az említett intézkedés által elérni kívánt cél megvalósítása érdekében. Amennyiben azonban ez nem lehetséges, úgy vélem, hogy annak a rendelkezésnek kell elsőbbséget biztosítani, amely a szóban forgó helyzettel a legközelebbi és leginkább valós kapcsolatban áll. Mivel a személyzeti szabályzat külön rendszert ír elő a szóban forgó intézmény és valamely tisztviselői beosztásra pályázó személy közötti viszony konkrét vonatkozásainak szabályozására, e rendszer szabályai az irányadóak.⁶⁷

63 Lásd: az alábbi 127. pont.

64 Lásd: a fenti 75–83. pont.

65 2012. november 27-i ítélet, C-566/10 P, EU:C:2012:752. Lásd: a fenti 74. pont.

66 Lásd: a fenti 90. pont.

67 A teljesség kedvéért hozzáteszem, hogy ezt általános értelmezési szabályok, nem pedig *lex specialis* szabályok alkalmazásának tekintem. Az 1. rendelet hatálya alapvetően eltér a személyzeti szabályzatétól. Az előbbi az intézmények általi és azokon belül használt hivatalos nyelvekre, valamint arra vonatkozóan ír elő szabályokat, hogy az említett intézmények hogyan kommunikálnak az uniós polgárokkal. Az utóbbi egy sor olyan szabályt tartalmaz, amelyek célja az említett intézmények, valamint azok tisztviselői és egyéb alkalmazottai közötti jogviszony szabályozása. Szerintem nem helytálló ez utóbbit úgy jellemezni, mint amely az előbbi *lex generalis*hoz képest *lex specialis*nek tekintendő. Egy alternatív álláspontot illetően lásd: kollegám, Bobek főtanácsnok C-621/16. P. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyre vonatkozó indítványának 144–151. pontja.

103. A fenti okokból kifolyólag azon a véleményen vagyok, hogy Spanyolország első jogalapjának helyt kell adni.

Második jogalap: az EAAF 82. cikkének megsértése, amennyiben az anélkül követeli meg a pályázóktól az Európai Unió egy másik hivatalos nyelvének „kielégítő” ismeretét, hogy az a feladatok ellátásához szükséges lenne, vagy másodlagosan anélkül, hogy e követelményt B2 szinten kellene előírni

104. Ez a jogalap az EAAF 82. cikke (3) bekezdése e) pontjának tulajdonított értelmezésre vonatkozik, amely azt írja elő, hogy szerződéses alkalmazottat csak azzal a feltétellel lehet felvenni, ha bizonyítja valamelyik hivatalos nyelv alapos ismeretét és egy másik uniós nyelvnek „a feladatai ellátásához szükséges szintű”, „kielégítő ismeretét”.

105. A legkézenfekvőbb, ha a jogalapot két részre bontjuk. Az első részben Spanyolország azt állítja, hogy a 82. cikk (3) bekezdésének e) pontja nem értelmezhető úgy, hogy minden esetben meg kell követelni egy második nyelvet. A második részben Spanyolország – úgy tűnik – azt állítja, hogy még ha az említett rendelkezést úgy kell is értelmezni, hogy minden esetben elő kell írni egy második nyelvet, vagy ha úgy kell is értelmezni, hogy egy második nyelvre szükség van a szóban forgó kiválasztási eljárás esetén, ezt a szintet nem szükséges B2 szinten megállapítani. Egy alacsonyabb szint megfelelő lenne.

106. Az első jogalapot illetően Spanyolország álláspontja szerint a 82. cikk (3) bekezdésének e) pontját úgy kell értelmezni, hogy „a feladatai ellátásához szükséges szintű” fordulat azt jelenti, hogy egy második nyelv csak annyiban szükséges, amennyiben a szóban forgó beosztás egy ilyen nyelv ismeretét szükségessé teszi. Jelen esetben nem ez a helyzet, állítja, mivel a nyertes pályázók elsődleges feladata a gépjárművezetés. Felhívja továbbá a figyelmet, hogy a pályázati felhívás hivatkozik⁶⁸ a pályázók által jelentkezés során megadott első és második nyelvtől eltérő nyelv A2 szintű ismeretére, ami szerinte feleslegessé teszi az angol, a francia vagy a német nyelv B2 szintű ismeretének előírását.

107. Válaszbeadványában a Parlament azt állítja, hogy Spanyolország félreértelmezi a 82. cikk (3) bekezdését, valamint hogy a második nyelv ismerete valóban előírás.

108. Ebben az összefüggésben meg kell jegyezni, hogy a személyzeti szabályzat 28. cikkének f) pontja (amely a tisztviselők felvételére vonatkozik), az EAAF 12. cikke (2) bekezdésének e) pontja (amely az ideiglenes alkalmazottakra vonatkozik), valamint 82. cikke (3) bekezdésének e) pontja (amely a szerződéses alkalmazottakra vonatkozik) szövegében megegyezik. Habár a Parlamentnek és a Tanácsnak módjában állt volna enyhébb vagy más szabályokat elfogadni a két utóbbi kategóriára, egyértelmű, hogy nem tették.

109. Igaz, hogy az első, illetve a második két kategóriára vonatkozó nyelvi követelmények között vannak különbségek annyiban, hogy a személyzeti szabályzat 45. cikkének (2) bekezdése, amely kizárólag a tisztviselőkre vonatkozik, előírja, hogy „[a] tisztviselőtől a felvétele utáni első előléptetést megelőzően megkövetelhetik, hogy bizonyítsa alkalmasságát az [EUMSZ 55. cikk] (1) bekezdésében említett harmadik nyelvek egyikén történő munkavégzésre.”

68 A VII. szakasz 10. pontjában.

110. Ugyanakkor én nem úgy értelmezem ezt a kiegészítő rendelkezést, hogy a felvételnél alkalmazandó, a nyelvismeretre vonatkozó rendelkezéseket másképp kellene értelmezni a tisztviselők, illetve az egyéb alkalmazottak esetében. Ehelyett én úgy értelmezem, hogy ez a rendelkezés megerősíti azt a szabályt, hogy az intézmények által felvett személyeknek elvi okokból legalább két hivatalos nyelvet ismerniük kell. Értelemszerűen, a személyzeti szabályzat 45. cikkének (2) bekezdése nem alkalmazható egyéb alkalmazottakra, mivel az előléptetésre vonatkozó szabályok rájuk nem alkalmazandók.

111. A fentiekből az következik, hogy az EAAF 82. cikke (3) bekezdésének e) pontját véleményem szerint úgy kell értelmezni, hogy az intézményekhez egyéb alkalmazottként való felvételre jelentkező minden pályázónak bizonyítania kell, hogy legalább két hivatalos nyelvet ismer. Ez a rendelkezés nem értelmezhető úgy, hogy valamely második nyelvre vonatkozó követelmény csak akkor alkalmazandó, ha bizonyítható, hogy ez a nyelvismeret a pályázó feladatainak ellátásához szükséges. Spanyolország ez irányú érvelését tehát el kell utasítani.

112. Spanyolország arra vonatkozó érveit illetően, amelyek szerint a pályázati felhívás hivatkozik egy további hivatalos nyelv A2 szintű ismeretére, nehéz megérteni, hogy e tagállam pontosan mit akar ezzel mondani. Azonban hajlok arra, hogy egyetértsek a Parlamenttel abban, hogy ez a pályázati felhívás félreértelmezésén alapul, amely csupán arra utal, hogy tesztelhetik azon pályázók nyelvismeretét, akik egy vagy több további hivatalos nyelv A2 szintű ismeretével rendelkeznek. Ezzel nem kísérel meg újabb, minden pályázó által teljesítendő nyelvi követelményt bevezetni.

113. A fenti okokból kifolyólag azon a véleményen vagyok, hogy e jogalap első részét el kell utasítani.

114. Ami a jogalap második részét illeti, Spanyolország azzal érvel, hogy ha szükséges is lenne második hivatalos nyelv ismerete, a B2 szint előírása önkényes és nem igazolható. Tekintettel arra, hogy a gépjárművezetőknek felvételük esetén milyen feladatokat kell ellátniuk, amint arról a pályázati felhívás II. szakaszában szereplő felsorolás tanúskodik, a szolgálati érdeket illetően az igazolást objektív módon alá kell támasztani. Itt megjegyzem, hogy az EAAF 80. cikkének (2) bekezdésében szereplő, az I. csoportba felvett személyekkel kapcsolatos feladatok igen eltérőek a többi csoportra alkalmazandó feladatoktól.

115. A Parlament szerint a B2 szint az a szint, amelyet hagyományosan „kielégítő nyelvismeretnek” tekintenek, és amelyet ennek folytán a versenyvizsgákon és a kiválasztási eljárás egyéb formáiban használnak. Ezenfelül ez a tudásszint arányban van a szolgálat szükségleteivel, mivel nem lehet úgy tekinteni, hogy a nyertes pályázók feladatai a pályázati felhívásban meghatározottakra korlátozódnak,⁶⁹ hiszen az ott szereplő felsorolás tájékoztató jellegű és nem kimerítő.

116. A jogalap e részének elemzését az EAAF 82. cikke (3) bekezdésének e) pontjában szereplő, „egy másik uniós nyelvnek a feladatai ellátásához szükséges szintű [kielégítő] ismerete” szavaknak tulajdonítandó megfelelő értelmezéssel kell kezdeni.

117. Amennyiben a Parlament azt állítja, hogy a B2 szintet (gyakorlatilag) minden további nélkül el kell fogadni, mivel a B2 szintet értik „hagyományosan” a „kielégítő” szó alatt, úgy gondolom, hogy ezt az érvet el kell utasítani.

⁶⁹ Lásd: a fenti 25. pont.

118. Először is, azzal, hogy a Parlament hangsúlyt egyetlen szóra helyezi („kielégítő”), nem veszi figyelembe a rendelkezés többi részét, amely alapján a pályázónak a nyelv „feladatai ellátásához szükséges szintű” ismeretét kell bizonyítania. Azok a feladatok, amelyeket az egyik kiválasztási eljárásban nyertes pályázóknak végezniük kell, jellegüknél fogva jelentősen eltérhetnek azoktól, amelyeket egy másik eljárásban megjelöltek. Így a követelmény logikusan nem lehet minden esetben ugyanaz.

119. Másodszor, a Parlament érve meggyőzőbb lenne, ha a „kielégítő” szó valamiképpen kapcsolódna a közös európai nyelvi referenciakeretben használt kategóriákhoz.⁷⁰ De nem kapcsolódik. Az említett rendszer a tudásszinteket három alapkategóriába, nevezetesen a „alapszintű nyelvhasználó” (A szint), „önálló nyelvhasználó” (B szint) és „mesterfokú nyelvhasználó” (C szint) kategóriába sorolja. Ez objektív értékelést tükröz. A „kielégítő” azonban szubjektív értékelés. Ahhoz, hogy tartalommal bírjon, olyan intézkedésbe kell beágyazódnia, amely értékelhető. Véleményem szerint ezt a mérföldkövet a szóban forgó beosztás szerinti szükségletek jelentik. Ebben az összefüggésben egy univerzális teszt nem megfelelő.

120. Ami a Parlament azon állítását illeti, amely szerint a követelmény B2 szinten történő megállapítása mindenképp igazolható a szolgáltatási érdekekkel, természetesen igaz, hogy a Bíróság korábban már elfogadta, hogy az ilyen érdekek igazolhatják azt, ami egyébként nyelvi alapon történő hátrányos megkülönböztetésnek minősülne. Ugyanakkor a Bíróság azt is megállapította, hogy e szolgálati érdekek objektív módon igazolhatónak kell lennie, illetve a megkövetelt nyelvismeret szintjének a szolgálat valós igényeivel arányosnak kell bizonyulnia.⁷¹ Ez utóbbi vonatkozásban megállapította, hogy az eltérő bánásmód nem lépheti túl az elérni kívánt célkitűzéshez szükséges mértéket, valamint hogy az intézményeknek mérlegelniük kell a szóban forgó korlátozást igazoló jogszerű célt és az alkalmasság legmagasabb követelményeinek megfelelő pályázók kiválasztására vonatkozó célt.⁷²

121. Azon kérdést illetően, hogy fennáll-e jogszerű cél, már levontam azt a következtetést, hogy a pályázók kötelesek bizonyítani a második hivatalos nyelv ismeretét.⁷³ Számomra nem tűnik aránytalannak, ha ezt a nyelvismeretet egy elfogadott mérföldkőhöz mérik. Ez azonban nem jelenti azt, hogy maga a nyelvismeret megkövetelt szintje arányos lenne, és úgy vélem, hogy a Parlamentnek kell bizonyítékot szolgáltatnia azon érvének alátámasztására, hogy a B2 szint igazolható. Ezzel összefüggésben, amint arra Spanyolország helyesen rámutat, a nyertes pályázók elsődleges feladata a gépjárművezetés, vagyis hogy *képzett, hivatásos gépjárművezetőknek* kell lenniük. Ezzel összefüggésben jogosan megjegyezhető, hogy finoman szólva túlzás lenne megkövetelni ezektől a pályázóktól, hogy rengeteg órát fektessenek bele egy B2 szintű nyelvismeret megszerzésébe, amely több mint háromszor⁷⁴ annyi órát jelent, mint amennyire a hivatásos gépjárművezetői képzésükhöz szükség volt. Ezenfelül elmondható, hogy külön igazolni kell azt a követelményt, hogy annak a személynek, aki felvétele esetén az I. csoport bérszintjének megfelelő bérezést kap,⁷⁵ viselnie kellett egy B2 szintű nyelvismeret megszerzéséhez szükséges nyelvtanfolyam költségeit.

122. Milyen feladatokat kell hát ellátniuk a felvenni kívánt gépjárművezetőknek? A pályázati felhívás II. szakaszában meghatározott lista – természetellenesnek nem számító módon – a munka azon vonásait hangsúlyozza, amelyekhez gépjárművezetésre vagy azzal igen közeli rokonságban álló feladatok ellátására van szükség. Némelyikük, például a tárgyak, dokumentumok és küldemények szállítása, valamint a gépjárműbe való be- és kirakodás, legfeljebb kis emberi érintkezéssel jár.⁷⁶

70 Lásd: a fenti 45. és azt követő pontok.

71 2012. november 27-i Olaszország kontra Bizottság ítélet, C-566/10 P, EU:C:2012:752, 88. pont.

72 Lásd e tekintetben: 2012. november 27-i Olaszország kontra Bizottság ítélet, C-566/10 P, EU:C:2012:752, 93. és 94. pont.

73 Lásd: a fenti 110. pont.

74 Lásd: a fenti 46. és 47. pont.

75 A szerződéses alkalmazottak jelenlegi bérezési szintjét a https://epso.europa.eu/help/faq/2228_en ismerteti.

76 Amennyiben ezeket a feladatokat valóban a szóban forgó gépjárművezetőknek kell elvégezniük. Lásd: az alábbi 141. pont.

Mások, például a fontos személyiségek, valamint tisztviselők és egyéb alkalmazottak szállítása, valamint a látogatók szállítása során várhatóan szükség van némi kommunikációs képességre. Hangsúlyozni kell, hogy az előbbi feladatokat „elsősorban Brüsszelben, Luxembourgban, Strasbourgban, illetve más tagállamokban és harmadik országokban” kell ellátni.

123. A Parlament ugyanakkor azzal érvel, hogy ahhoz, hogy teljesen megértsük a beosztással járó feladatokat, nem elég kizárólag a pályázati felhívásban meghatározott feladatkörökre hagyatkozni. Ez a felsorolás pusztán tájékoztató jellegű volt. Közelebbről: a gépjárművezetőknek esetleg üdvözölniük kell az utasaikat és válaszolniuk kell az utasok kérdéseire. Emellett meg kell érteniük a feletteseik által adott utasításokat és egy sor külső hatósággal – például rendőrökkel vagy vámtisztviselőkkel – kell kommunikálniuk.

124. E tekintetben két észrevételt tennék. Először is, ha a Parlament úgy véli, hogy egy adott feladat lényeges az ellátandó feladatokat illetően, jogosan elvárható, hogy ezt kimondja, amikor összeállít egy, a pályázati felhívás II. szakaszában találhatóhoz hasonló listát. A Parlament nem teheti meg, hogy csupán jelzi, hogy – mivel a fenti lista nem kimerítő jellegű – a pályázóktól természetesen elvárható, hogy más feladatokat is ellássanak. A pályázók jogosan várhatják el, hogy a pályázati felhívásban megadott információra hagyatkozhatnak, amikor eldöntik, hogy jelentkeznek-e a szóban forgó kiválasztási eljárásban való részvételre.⁷⁷

125. Azonban ugyanígy az sem volt elvárható, hogy a felsorolás – amelyet a „tájékoztatóként” szó vezetett be – részletesen körülírja a meghatározott feladatok minden egyes vonatkozását. A pályázóktól elvárható annak megértése, hogy lehetnek más, a felsoroltakhoz képest járulékos jellegű feladatok. E tekintetben elvárható például, hogy az utasok szállítása során a gépjárművezető képes legyen kommunikálni velük, és hogy a gépjárművezető beszélni tudjon a rendőrrel, aki az út során megállítja. Felmerül a kérdés, hogy ebből a szempontból milyen szintű nyelvismeretet lehet észszerűen megkövetelni.

126. A belső kommunikációt illetően az I. csoportnak megfelelő, az EAAF 80. cikkében meghatározott feladatok iránymutatást adnak arra, hogy az említett csoport tagjainak hogyan kell az igazgatáson belüli szerepüket betölteni. E feladatok „a tisztviselők vagy az ideiglenes személyzet felügyelete mellett végzett fizikai és adminisztratív kiegészítő-szolgáltató feladatokból” állnak. Emiatt igen nehéz megérteni, hogy a B2 szint – „meg tudja érteni az összetettebb konkrét vagy elvont témájú szövegek fő gondolatmenetét [...]” – objektív szempontból szükséges lenne e tevékenységek elvégzéséhez. Nagyobb a valószínűsége, hogy az A2 szint – „megért olyan mondatokat és gyakrabban használt kifejezéseket, amelyek az őt közvetlenül érintő területekhez kapcsolódnak [...]” – megfelelő mérföldkövet jelentene.

127. A külső szereplőkkel, például a fenti 122. pontban említett utasokkal, valamint a rendőrökkel és vámtisztviselőkkel való kommunikációt illetően érdemes szem előtt tartani, hogy az arányosság vonatkozásában eldöntendő kérdés az, hogy a szóban forgó követelmény megfelelő és szükséges-e. Habár lehetnek olyan pillanatok a gépjárművezetők munkája során, amikor a B2 szintű nyelvismeret – vagy tulajdonképpen akár egy magasabb szintű nyelvismeret, ha a kommunikálandó üzenet igazán bonyolult – a gyakorlatban *hasznosnak* bizonyul, ez nem jelenti azt, hogy az említett szint „szükséges” lenne. Emiatt számomra úgy tűnik, hogy ebben az összefüggésben valószínűleg az A2 szint is megfelelő és szükséges szintet jelent.

128. A fenti okokból kifolyólag azon a véleményen vagyok, hogy Spanyolország második jogalapja második részének helyt kell adni.

⁷⁷ Lásd analógia útján: 2012. november 27-i Olaszország kontra Bizottság ítélet, C-566/10 P, EU:C:2012:752, 92. pont.

A harmadik és negyedik jogalap: az 1. rendelet 1. és 6. cikkének, a Charta 22. cikkének, a személyzeti szabályzat 1d. cikke (1) és (6) bekezdésének, valamint az EAAF 82. cikkének megsértése, amennyiben a kiválasztási eljárás szerint választható második nyelvet három nyelvre korlátozzák (harmadik jogalap), és a választható második nyelvet az angolra, a franciára és a németre korlátozzák (negyedik jogalap).

129. E két jogalappal, amelyeket célszerű együtt vizsgálni, Spanyolország lényegében azt állítja, hogy nincs jogalap arra, hogy a pályázati felhívás szerint választható második nyelvet három nyelvre korlátozzák, valamint hogy az angol, a francia és a német nyelv előírása mindenképpen önkényes. Egyebek mellett arra hivatkozik, hogy nincs jogszerű cél, amely igazolhatná ezt a korlátozást: még ha feltételezzük is, hogy van ilyen cél, a követelmény nem volt arányos, továbbá nem vették figyelembe, hogy azt a pályázót kell kiválasztani, aki a legmagasabb szintű képességekkel rendelkezik.

130. A Parlament – bár elfogadja, hogy a szolgálati érdeken alapuló érveknek objektív módon igazoltnak és arányosnak kell lenniük – azt állítja, hogy ilyen igazolásnak tekintendő az az igény, hogy a pályázóknak képeseknek kell lenniük arra, hogy azonnal munkába álljanak. Mivel – amint arra a pályázati felhívás kifejezetten hivatkozik – a Parlamentben a külső és belső kommunikáció, valamint az ügykezelés során is az angol, a francia és a német a legszélesebb körben használt nyelv, a követelmény a IV. szakasz C. részében említett statisztika alapján igazolható. A szolgálati érdek és a pályázók szükségletei és képességei között egyensúlyt teremtettek, mivel garantálni kellett, hogy a pályázók munkanyelvként ismerjék e három hivatalos nyelv valamelyikét. Az az igény, hogy a pályázók azonnal munkába tudjanak állni, különösen fontos a szerződéses alkalmazottak esetén, mivel őket csak korlátozott időszakra alkalmazták.

131. Spanyolország a harmadik és negyedik jogalapját i. az 1. rendeletre, ii. a Chartára, és iii. a személyzeti szabályzatra és az EAAF-re alapozza. Spanyolország állításainak fő vonatkozása a nyelvi alapon történő állítólagos hátrányosan megkülönböztető bánásmódra vonatkozik. Az ilyen hátrányos megkülönböztetés, amennyiben fennállása megállapítást nyer, a felvételt követően a szerződéses alkalmazottakká váló pályázók helyzetén alapuló követelményekből fakad. Ezért számomra úgy tűnik, hogy az e jogalapok szerinti fő kérdés a hátrányos megkülönböztetésre irányadó, a Chartában megállapított szabályokra és – ami még alapvetőbb – az EAAF 80. cikke (4) bekezdésében található konkrét megnyilvánulásukra vonatkozik. Az alábbi elemzésemben ezért erre a szempontra helyezem a hangsúlyt.

– A jogszerű célkitűzés hiánya

132. Fentebb hivatkoztam a személyzeti szabályzat és az EAAF azon követelményére, amely szerint a tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak – politikai döntés eredményeként – két hivatalos nyelvet kell ismerniük.⁷⁸ Nincs olyan előkészítő aktus, amely közelebbről meghatározná e politika alapját. Ugyanakkor véleményem szerint leginkább úgy lehet megérteni, ha a személyzeti szabályzat 1962-es elfogadásakor fennálló helyzetre utalunk. Szem előtt kell tartani, hogy akkoriban csak négy hivatalos nyelv volt, és a hat eredeti tagállam közül háromban a francia vagy kizárólagosan, vagy általánosan használt nyelv volt. Ezzel összefüggésben könnyű megérteni, hogy a rendeletek megfogalmazói szerettek volna elkerülni egy olyan helyzetet, amelyben az intézmények túlnyomóan francia nyelvűvé válnak, olyannyira, hogy a tisztviselők vagy az egyéb alkalmazottak kizárólag franciául beszéljenek. Ezért elő kellett írni egy másik nyelvet.⁷⁹ Egy ilyen megközelítés ezért befogadónak, nem pedig kirekesztőnek mondható.

⁷⁸ Lásd: a fenti 110. pont.

⁷⁹ Hasonló gondolatmenettel indokolható a személyzeti szabályzat 27. cikkében szereplő azon kikötés, hogy „semmilyen beosztás sem tartható fenn valamely tagállam állampolgárai számára”.

133. Emlékeztetnék még arra is, amint azt már említettem⁸⁰, hogy a Bíróság megállapította, hogy egyik intézmény sem élt még az 1. rendelet 6. cikke által biztosított azon lehetőséggel, hogy az intézmények eljárási szabályzataikban kiköthetik, hogy meghatározott esetekben melyik nyelvet kell használni. A személyzeti szabályzat és az EAAF hallgat: azaz nem utalnak olyan kérdésekre, amelyeket figyelembe kellene venni a nyelv kiválasztásának korlátozása érdekében. Ennek megfelelően nincs olyan kifejezett kritérium, amely alapján a második nyelv választását akár a pályázati felhívásban meghatározott három nyelvre, akár más hivatalos nyelvekre lehetne korlátozni.⁸¹

134. Ugyanakkor a Bíróság igen egyértelműen elfogadta, hogy a pályázati felhívásban meghatározott ilyesfajta korlátozásokat adott esetben igazoltnak *lehet* tekinteni. Egyebek mellett megállapította, hogy a szolgálati érdek jogszerű célkitűzésnek minősülhet a személyzeti szabályzat 1d. cikkének (6) bekezdése szempontjából, amely lehetővé teszi az említett cikk (1) bekezdésében meghatározott, többek között nyelven alapuló általános tilalom korlátozását. Ezt ugyanakkor objektív módon igazolni kell, a korlátozásnak pedig arányosnak kell bizonyulnia.⁸² A kérdés ezért az, hogy az említett korlátozások jelen ügyben segítséggül hívhatók-e.

135. Az arányosságra vonatkozó kérdésekkel alább részletesebben foglalkozom.⁸³ Egyelőre egyszerűen megjegyezném, hogy az említett vonatkozást, és azt a kérdést illetően is, hogy előterjesztettek-e objektív igazolást, ezt a Parlamentnek kell bizonyítania, mivel ő az, aki igazolni szeretné az általános elvtől való eltérést, hogy ne valósítson meg hátrányos megkülönböztetést. Ennek megfelelően azt kell meghatározni, hogy a Parlament által a pályázati felhívás IV. szakaszának C. részében előadott indokok megalapozottak-e.

136. Ezzel összefüggésben a Parlament különösen azt hangsúlyozza, hogy a pályázóknak a felvételt követően azonnal munkába kell tudniuk állni. Ellenkérelmében azt állítja, hogy ez a szükséglet annál is inkább sürgető, mivel a szerződéses alkalmazottakat – köztük a gépjárművezetőket – korlátozott időszakokra alkalmazzák.

137. Véleményem szerint egy ilyen érv egy alapvető félreértésen alapul. Korábban már jeleztem, hogy a gépjárművezetőket már nem tisztviselőként veszik fel, mivel a személyzeti szabályzat ezt a lehetőséget kizárja. Ehelyett szerződéses alkalmazottként veszik fel őket, alapvetően az EAAF 3a. cikke alapján.⁸⁴ Az EAAF 85. cikkének (1) bekezdéséből kiderül, hogy szerződésük első meghosszabbítását követően ezeket az alkalmazottakat *határozatlan időre* kell alkalmazni. E tekintetben a tisztviselőkkel hasonló helyzetben vannak, akik szolgálati viszonya kizárólag a személyzeti szabályzat 47. cikkében felsorolt okokból szüntethető meg, amely okok körében a legfőbb a felmondás vagy a nyugdíjazás esete. *Nem* abban a helyzetben vannak, mint az EAAF 3b. cikke szerint alkalmazott szerződéses alkalmazottak, akiknek munkaviszonya a 88. cikk értelmében legfeljebb hat évre, és sok esetben a gyakorlatban rövidebb időszakra korlátozódik. Ezért teljesen helytelen azt állítani, hogy a szóban forgó alkalmazottakat szükségszerűen csupán rövid időre veszik fel.⁸⁵ A Parlament állítása tehát nem felel meg a valóságnak.

138. Még ha feltételezni lehetne is, hogy az azonnali munkába állás követelménye az intézmény által felvett minden alkalmazottra kiterjed, besorolásától függetlenül, érdemes megállni és végiggondolni, hogy mit is jelent tulajdonképpen ez a kifejezés. Számomra természetesnek tűnik, hogy valamely uniós intézmény – bármely más munkáltatóhoz hasonlóan – olyan alkalmazottakat kíván felvenni, akik azonnal munkába tudnak állni. Ez azonban nem feltétlenül azt jelenti, különösen azon személyek

80 Lásd: a fenti 40. pont.

81 Lásd: 2012. november 27-i Olaszország kontra Bizottság ítélet, C-566/10 P, EU:C:2012:752, 83. és 85. pont.

82 E tekintetben lásd: 2012. november 27-i Olaszország kontra Bizottság ítélet, C-566/10 P, EU:C:2012:752, 87. és 88. pont.

83 Lásd: az alábbi 144–150. pont.

84 Lásd: a fenti 52. pont. A pályázati felhívás IX. szakasza megerősíti, hogy a szóban forgó alkalmazottat az említett rendelkezés alapján veszik fel.

85 Tulajdonképpen ez megjelenik a pályázati felhívás IX. szakaszában, amely megemlíti, hogy a második meghosszabbítás határozatlan időre történik.

esetében, akiket esetleg határozatlan időre vesznek fel, hogy már az első napon képesnek kell lenniük ellátni feladataik minden vonatkozását. Képzést lehet biztosítani, és általában biztosítanak is, hogy az újonnan felvett személyek beosztásuk minden vonatkozásában a megfelelő szinten tudják ellátni munkájukat.

139. A pályázati felhívás IV. szakaszának C. részében meghatározott nyelveket illetően a Parlament az alkalmazottai által az éves értékelő jelentésben megjelölt nyelvtudáson alapuló statisztikát közöl, amelyből kiderül, hogy az angol nyelvet 92%, a franciát 84% és a németet 56% ismeri „kielégítő” szinten. Habár a kísérőszöveg ezt nem mondja kifejezetten, de feltételezhető, hogy a fenti adatok alapvetően a belső kommunikációra vonatkoznak. A beosztásra jellemző feladatokat illetően a Parlament azt állítja, hogy a felvételt követően a gépjárművezetők „elsődleges feladata” az európai parlamenti képviselők szállítása lesz. Az általuk 2014-ben tett nyilatkozatuk szerint 97%-uk értett angolul, 61%-uk franciául és 37%-uk németül. Ez alapján a Parlament azt állítja, hogy a három nyelv kiválasztása azzal az igénnyel magyarázható, hogy „a gépjárművezetők a lehető leginkább olyan nyelven tudjanak kommunikálni az európai parlamenti képviselőkkel, amelyet ez utóbbiak megértenek”. A diplomáciai testületek tagjait és egyéb fontos személyeket illetően a Parlament azt állítja, hogy az angol a leginkább használt nyelv. Hozzáteszi, hogy Brüsszelben, Luxembourgban és Strasbourgban is a francia a legáltalánosabban használt nyelv, míg Luxembourgban a német is jelentős szerepet játszik.

140. A Parlament erre vonatkozó érveivel az a problémám, hogy semmilyen átfogó koherenciáról nem tanúskodnak. Az angol nyelv belső kommunikációban való használatát illetően megjegyezhetjük, hogy a 92%-os arány gyakorlatilag olyan közel áll a 100%-hoz, hogy a gyakorlatban nincs köztük jelentős különbség. Ugyanez elmondható a 84%-os arányú franciáról, habár kevésbé erőteljesen. Ez azonban nem mondható el a német nyelv 56%-os arányáról. Amennyiben felvennének egy olyan pályázót, akinek a második nyelve német, a munkatársainak több mint fele nem tudna vele kommunikálni.⁸⁶ Ezért nem lehet azt mondani, hogy egy nyertes pályázó, ha ismeri a szóban forgó három nyelv egyikét, biztosan tud kommunikálni a munkatársaival.

141. Az érintett gépjárművezetők által ellátandó tényleges feladatokat illetően a Parlament a tárgyaláson egyértelműen azt állította, hogy a pályázati felhívás II. szakaszában meghatározott feladatokat tartalmazó felsorolás ellenére küldemény szállítására valójában nem lesznek kötelesek, mivel az a Parlament szolgálatai más részének feladatkörébe tartozott.⁸⁷ Amikor azt kérdezték tőle, hogy az „adminisztratív és logisztikai támogatási feladatokra” vonatkozó bejegyzés azt jelentette-e, hogy hivatali feladatokat is el kell látniuk, a Parlament azt válaszolta, hogy nem, vagy ha megkérik őket erre, akkor csak rendkívül ritka alkalommal kerül erre sor.⁸⁸ Arra a kérdésre, hogy a holland miért nem szerepel a szóban forgó nyelvek között, hiszen a főként Brüsszelben ellátandó feladatok szempontjából nyilvánvalóan releváns lenne,⁸⁹ a Parlament nem tudott érdemi választ adni.

⁸⁶ Kivéve persze, ha az első nyelvén képes rá.

⁸⁷ A Parlament a tárgyaláson elfogadta, hogy a gépjárművezetők feladatainak felsorolása az ő szavaival élve „általánosan” lett megfogalmazva.

⁸⁸ A Parlament által az ellenkérelmében említett „ügykezelést” illetően, a helyzet nyelvileg érdekes. A kifejezést az EPSO egyes versenyvizsga-felhívások második nyelvre vonatkozó követelményének szabványos magyarázataként használta. Mondhatni, hogy például a tanácsosok felvételével kapcsolatban ennek lehet értelme. A pályázati felhívás angol nyelvi változatából ezek a szavak kikerültek és a helyükbe – vélhetően szándékosan – a „day-to-day work” szavak kerültek. Ez feltételezhetően amiatt történt, hogy a gépjárművezetőktől elvárt feladatokhoz napi szinten (vagy egyáltalán) nem tartozik hozzá az ügykezelés. Ugyanakkor ez nem történt meg a szöveg francia vagy a német megfelelőjében: ezek az „ügykezelést” („traitement des dossiers”, illetve „Bearbeitung von Akten”) említették. Ezért távolról sem egyértelmű, mire gondolt a Parlament. Ugyanakkor számomra úgy tűnik, hogy i. valószínűtlen, hogy az ügykezelés egy gépjárművezető feladatainak rendes részét képezné, és ii. az angol nyelvben szereplő „day-to-day work” kifejezés tulajdonképpen semmi újat nem ad hozzá a jelentéshez, mivel azokról a nyelvekről van szó, amelyeket a nyertes pályázóktól megkövetelnek a feladataik elvégzése során, és ezeket a vonatkozásokat a szöveg belső és külső kommunikációra való hivatkozásai már lefedik.

⁸⁹ Lásd: a pályázati felhívás I. szakasza.

142. Rátérve most a külső kommunikációra, úgy tűnik, hogy a gépjárművezetők – a Parlament megfogalmazásával élve – „elsődleges feladata”, vagyis az európai parlamenti képviselők szállítását illetően az angol nyelvismerettel rendelkező európai parlamenti képviselők – amely nyelv állítólag egyben a látogatókkal folytatott kommunikációhoz leginkább megfelelő nyelv – esetében az arány rendkívül magas, 97%. A 61%-os arányú francia „hasznosnak” mondható, de semmiképpen nem garantálja a kommunikáció lehetőségét, míg a 37%-os német nyelvvel az utasok 63%-a nem tudná magát megértetni. Az előírt nyelvi követelmény így értelmetlenné válik.

143. A fentiekből az következik, hogy bár a szolgáltatási érdeket tekintve a cél lehet, hogy jogszerű volt, véleményem szerint objektív módon nem volt igazolható. Ehhez a korlátozásnak némileg a valóságon kellett volna alapulnia, és ez az elem, úgy tűnik, egyértelműen hiányzott.

– *Arányosság*

144. A második jogalappal összefüggésben már jeleztem, hogy annak eldöntéséhez, hogy valamely követelmény megfelelő-e, tekintettel kell lenni a szóban forgó beosztás szükségleteire.⁹⁰ Véleményem szerint ugyanez vonatkozik a harmadik jogalapra. Mivel arra a következtetésre jutottam, hogy a pályázati felhívás által előírt nyelvi korlátozás nem volt objektív módon igazolt, nem feltétlenül szükséges foglalkozni az arányosság kérdésével. A teljesség kedvéért azonban röviden megvizsgálom.

145. Ennek során a Bíróság Olaszország kontra Bizottság ítéletének két pontjára hivatkozom.⁹¹

146. Először is, az ítélet 94. pontjában a Bíróság – miután megjegyezte, hogy a személyzeti szabályzat 27. cikkében szereplő azon követelmény, hogy az intézményeknek olyan tisztviselőket kell felvenniük, akik megfelelnek az „alkalmasság, a teljesítmény és a tisztesség” legmagasabb követelményeinek – megállapította, hogy ezen intézmények feladata, hogy egymásra tekintettel mérlegeljék a versenyvizsga nyelvei számának korlátozását igazoló jogszerű célt és az alkalmasság legmagasabb követelményeinek megfelelő pályázók kiválasztására vonatkozó célt.

147. E tekintetben a Parlament azzal érvel, hogy – mivel a leginkább alkalmas személyek kiválasztására irányuló kötelezettség csak a tisztviselőkre és az ideiglenes alkalmazottakra vonatkozik⁹² – a magasan képzett pályázók kiválasztása a szerződéses alkalmazottak esetében nem fontos kérdés.

148. Álláspontom szerint ez az érv nem helytálló. Amennyiben az EAAF hallgat a szerződéses alkalmazottakról, ennek az az oka, hogy el kell ismernie, hogy előfordulhat, hogy az említett alkalmazottakra azonnal szükség van rövid időtartamra szóló szerződésekhez, ahol a kérdés az, hogy „ez a személy el tudja végezni a munkát?”, nem pedig az, hogy „ez a személy a legalkalmasabb arra, hogy elvégezze a munkát?”. Ezért be kell építeni egy bizonyos fokú rugalmasságot. Ez nem jelentheti azt, hogy az ilyen alkalmazottak esetében valamiképpen el kellene tekinteni attól, hogy magasan képzett munkaerőt keressenek. Ha a körülmények máshogy nem diktálják, az intézményeknek (minden más munkáltatóhoz hasonlóan) arra kellene törekedniük, hogy a leginkább alkalmas alkalmazottakat válasszák ki a munkavégzésre, ugyanúgy, ahogy a hatékonyság és a feddhetetlenség szempontjából is a legmagasabb szintet kell keresniük az alkalmazottak kiválasztása során. Szerintem ez magától értetődő.

90 Lásd: a fenti 119. pont.

91 2012. november 27-i ítélet, C-566/10 P, EU:C:2012:752.

92 Lásd: a személyzeti szabályzat 27. cikke, illetve az EAAF 12. cikkének (1) bekezdése.

149. Másodszer, ugyanezen ítélet 96. és 97. pontjában a Bíróság először is megjegyezte, hogy az intézmény tisztviselői részére a nyelvek „előmenetelük lényeges részét képezik”, és valamely harmadik nyelv ismerete előléptetésük szempontjából releváns. Megállapította, hogy az intézményeknek kell mérlegelniük a fenti 146. pontban említett jogszerű célkitűzést a tisztviselő azon lehetőségével szemben, hogy ha felvették, az intézményen belül megtanulhassa a szolgáltatási érdek szempontjából szükséges nyelveket.

150. Ezt az indokolást nem lehet teljes egészében átültetni a jelen ügyre, mivel a szerződéses alkalmazottakat nem lehet előléptetni. Ez azonban nem von le semmit abból, ami mögötte van, vagyis hogy annak mérlegelése során, hogy *szükséges-e* a jelen ügyben szereplőhöz hasonló nyelvi követelményt támasztani, az intézményeknek minden esetben szem előtt kell tartaniuk, hogy van arra lehetőség, hogy a felvett alkalmazottnak egy új nyelv elsajátítása vagy a meglévő nyelvismeret elmélyítése céljából nyelvtanfolyamot biztosítsanak. A jelen ügyben semmi nem utal arra, hogy a Parlament foglalkozott volna a kérdéssel ebből a szempontból.

– *A harmadik és negyedik jogalapra vonatkozó közbenső következtetés*

151. A harmadik jogalap lényegét Spanyolország azon érve képezi, hogy a Parlament azzal, hogy a pályázati felhívásban a második nyelv választását korlátozta, megsértette az uniós jogot és különösen a nyelven alapuló hátrányos megkülönböztetést tiltó szabályt. Amennyiben a korlátozás kevésbé megszorító jellegű lett volna, fel lehetett volna venni például a spanyol nyelvet a lehetséges második nyelvek listájára.

152. Mindezek után, amint azt már fent jeleztem, egyértelmű, hogy egy olyan intézmény, mint a Parlament, *előírhat* erre vonatkozóan korlátozást, feltéve hogy a döntés objektív módon igazolható, és az arányosság elvét tiszteletben tartja.⁹³ A negyedik jogalap tárgyát azok a követelmények képezik, amelyeket a jelen ügyben ezek a korlátozások képviseltek, vagyis pontosabban Spanyolország azon állításai, hogy e követelmények a pályázati felhívás esetében nem teljesültek.

153. Amennyiben azonban harmadik jogalapjában Spanyolország új elemet próbál felvenni az egyenletbe, ez véleményem szerint túlmutat a Bíróság hatáskörén. A keresetet az EUMSZ 263. cikk alapján indították. Ez a rendelkezés felhatalmazza a Bíróságot, hogy megvizsgálja a többek között a Parlament által elfogadott, harmadik személyekre joghatást eredményező „jogi aktusok jogszerűségét”. Habár előfordulhat, hogy a pályázati felhívás érvényes lett volna, ha a második nyelv választásának lehetősége tágabb (vagy akár szűkebb) lett volna, ebben a kérdésben a Bíróság nem bocsátkozhat találgatásokba, és ennek megfelelően nem hozhat abban döntést.⁹⁴

154. Ebből kifolyólag – meglátásom szerint – a harmadik jogalapot el kell utasítani.

155. Ezzel szemben, a fenti 132–150. pontban ismertetett okokból úgy vélem, hogy a negyedik jogalapnak helyt kell adni.

A kereseti kérelem hatálya

156. Spanyolország nemcsak magának a pályázati felhívásnak a megsemmisítését kéri, hanem a nyertes pályázókra vonatkozóan a VIII. szakasz alapján létrehozott adatbázisét is. Véleménye szerint az adatbázisba való bekerülés nem jelent biztosítékot a felvételre, és ennek megfelelően az adatbázis megsemmisítése nem sértené a jogos bizalom elvét. Amennyiben az adatbázist hatályában fenntartják, a pályázati felhívás alapjául szolgáló jogellenességet is fenntartanak, esetleg határozatlan időre.

⁹³ Lásd: a fenti 134. pont.

⁹⁴ Lásd: még az alábbi 169. pont.

157. A Parlament azzal érvel, hogy valóban az említett elv védi azon pályázók jogait, akiknek neve bekerült az adatbázisba, amit állítása szerint a Bíróság és a Törvényszék ítélkezési gyakorlata is tükröz.

158. Igaz, hogy Olaszország kontra Bizottság ítéletében a Bíróság megállapította, hogy a kiválasztott pályázók jogos bizalmának védelme az adott ügyben azt jelentette, hogy nincs helye az említett versenyvizsgák eredménye megkérdőjelezésének.⁹⁵ Így kizárólag a versenyvizsga-felhívást semmisítette meg, az eredményeket pedig hatályban fenntartotta.

159. A Törvényszék ezt követően számos ítéletében ugyanígy járt el.⁹⁶

160. A Törvényszék egy korábbi ítéletében⁹⁷ elidőzött a szóban forgó versenyvizsgán részt vevő pályázók helyzetének elemzésénél. Megjegyezte különösen, hogy jelentős mértékű erőfeszítést fordítottak egy olyan felhívás szerint lebonyolított versenyvizsgára való felkészülésre, amelyet érvényesnek tekintettek. Jogos bizalmukat nem áshatta alá az, hogy sok idővel a versenyvizsga végét követően egy másik, bár hasonló ügyben hozott ítéletet követően kiderült, hogy a versenyvizsga-felhívás jogellenes volt.⁹⁸

161. Némileg egyetértek a Törvényszék említett ítéletben elfogadott álláspontjával. Ugyanakkor számomra alapvető fontosságúnak tűnik, hogy az ott megfogalmazott nézőpontot kevesebb mint egy évvel a Bíróság Olaszország kontra Bizottság ítélete után alakították ki.⁹⁹ Jelen indítvány írásakor több mint öt év telt el a fenti időpont óta. Nem fordulhat elő, hogy a fenti jogos bizalom határozatlan ideig fennálljon. Ennek megfelelően egyetértek a Spanyolország által előterjesztett állásponttal. Ezért az adatbázist magával a pályázati felhívással együtt meg kell semmisíteni.

Záró megjegyzések

162. A végkövetkeztetések ismertetése előtt a következő észrevételeket szeretném tenni.

163. Először is, a fenti 95. és 96. lábjegyzetben ismertetett ítéletek hosszú sora ellenére úgy tűnik, hogy egyes intézmények,¹⁰⁰ szoros együttműködésben az EPSO-val, továbbra is olyan versenyvizsgákat és kiválasztási eljárásokat bonyolítanak le, amelyek lényegében azonos követelményeket írnak elő a pályázók második nyelvére vonatkozóan és lényegében azonos megfogalmazásokat használnak az említett követelményekre a versenyvizsga-felhívásokban vagy pályázati felhívásokban.¹⁰¹ Teszik ezt az alapján, hogy ha a versenyvizsga-felhívást vagy a pályázati felhívást az uniós bíróságok előtt megtámadva megsemmisítésre kerülne is, az eredmények, a nyertes pályázók listájának formájában, nem.

164. A jogállamiságon alapuló Európai Unióban egy ilyen eljárás egyes intézmények részéről számomra igencsak felháborító. Ennek haladéktalanul véget kell vetni.

95 2012. november 27-i ítélet, C-566/10 P, EU:C:2012:752, 103. pont.

96 Lásd: 2013. szeptember 12-i Olaszország kontra Bizottság ítélet, T-142/08, nem tették közzé, EU:T:2013:422, 51. pont; 2013. szeptember 12-i Olaszország kontra Bizottság ítélet, T-164/08, nem tették közzé, EU:T:2013:417, 51. pont; 2013. szeptember 12-i Olaszország kontra Bizottság ítélet, T-126/09, nem tették közzé, EU:T:2013:415, 49. pont; 2013. szeptember 12-i Olaszország kontra Bizottság ítélet, T-218/09, nem tették közzé, EU:T:2013:416, 37. pont; 2013. október 16-i Olaszország kontra Bizottság ítélet, T-248/10, nem tették közzé, EU:T:2013:534, 45–51. pont; 2015. szeptember 24-i Olaszország és Spanyolország kontra Bizottság ítélet, T-124/13 és T-191/13, nem tették közzé, EU:T:2015:690, 151. pont; 2015. december 17-i Olaszország kontra Bizottság ítélet, T-275/13, nem tették közzé, EU:T:2015:1000, 133. pont; 2015. december 17-i Olaszország kontra Bizottság ítélet, T-295/13, nem tették közzé, EU:T:2015:997, 191. pont; 2015. december 17-i Olaszország kontra Bizottság ítélet, T-510/13, nem tették közzé, EU:T:2015:1001, 162. pont; 2016. szeptember 15-i Olaszország kontra Bizottság ítélet, T-353/14 és T-17/15, EU:T:2016:495, 213. pont.

97 2013. október 16-i Olaszország kontra Bizottság ítélet, T-248/10, nem tették közzé, EU:T:2013:534, 45–51. pont.

98 Lásd: az ítélet 48. pontja.

99 2012. november 27-i ítélet, C-566/10 P, EU:C:2012:752.

100 Hangsúlyozom, a Bíróság kivételével.

101 Lásd: a fenti 58. pont.

165. Másodszor, a Parlament által a pályázati felhívásban második nyelvként kiválasztott nyelveket illetően, az angol, a francia és a német nyelv választása nem új keletű. Valójában ugyanezt a kombinációt támadták számos ügyben eredményesen a Bíróság és a Törvényszék előtt.¹⁰² Ugyanakkor úgy tűnik, hogy legalább néhány, közelmúltbeli versenyvizsgán az EPSO felhagyott ezzel a megközelítéssel és egy olyan megoldással váltotta fel, amely révén a pályázók második nyelvként a hivatalos nyelvek bármelyikét választhatják (és valójában többet is megjelölhetnek). Miután a megadott határidő lejárt, a pályázók által megjelölt öt leggyakoribb nyelvet – a szolgálat szükségletei alapján végzett felülvizsgálatra is figyelemmel – a versenyvizsga második nyelvének nyilvánítják. Azok a pályázók, akik az említett nyelvek egyikét sem jelölték meg, kizárásra kerülnek.¹⁰³ Számomra úgy tűnik, hogy egy ilyen keresletalapú rendszernek két előnye is lehet. Először is, jobban tükrözheti a pályázók tényleges tudását. Másodszor, elkerüli azt a (szerintem igen komoly) csapdát, amellyel a jelen ügyben szóban forgó rendszernek el kell viselnie, hogy az angol, a francia és a német nyelv második nyelvként való használatának követelményével az említett nyelvek, ha nem is örökké, de egy jelentős időszakra rögzülnek az adott intézményekben. Mellékesen megjegyzem, hogy az egyik ilyen versenyvizsgán¹⁰⁴ a válaszok aránya a következő volt: 97,86% angol, 51,30% francia, 27,98% spanyol, 26,73% olasz és 19,33% német.¹⁰⁵ Ez az eredmény véleményem szerint arra utal, hogy nem bölcs dolog ugyanazt a kiemelkedő szerepet biztosítani a német nyelvnek, mint amelyet a múltban tulajdonítottak neki. Ugyanakkor legalább egy potenciális hátrányt is látok egyelőre a rendszerben, mivel nem ad semmiféle bizonyosságot a versenyvizsgára készülő azon jelölteknek, akiknek a második nyelve(i) végül nem kerül(nek) be azok közé, amelyeket az eljárás további részéhez kijelöltek. Ez a probléma azonban nem képezi jelen ügy tárgyát, és ezért szándékosan nem foglalkozom vele tovább.

166. Általánosabban, a fenti 119. pontban azt állítottam, hogy egy átfogó, „univerzális” megközelítés nem megfelelő a jelen ügyben a gépjárművezetők szükséges nyelvismereti szintjének meghatározásához. Véleményem szerint ugyanez igaz arra is, hogy hogyan határozzák meg magukat a nyelvi követelményeket a nyílt versenyvizsgákban és a pályázati felhívásokban.

167. Ez különösen igaz akkor, ha szükség van arra, hogy a pályázók – felvételük esetén – egy adott feladatot vagy egy sor feladatot végezzenek el. Így ha ideiglenes alkalmazottak jelentkezésére van szükség, hogy egy új alegységben dolgozzanak Görögország hegyvidéki területeinek regionális fejlesztésén, általában nemigen jelent problémát azon kikötés igazolása, hogy a jelentkezők egyik nyelve a görög legyen. Ugyanez igaz például azon fordítók vagy jogász-nyelvészek versenyvizsgájára, akiknek egy adott nyelvre kell fordítaniuk.

168. Elismerem, hogy a feladat az általános versenyvizsgák esetén egyre nehezebb lesz. Ettől függetlenül továbbra is igaz, hogy a korlátozásnak jogszerű cél elérésére kell irányulnia és arányosnak kell lennie. Ezzel összefüggésben két észrevételt tennék. Először is, bármely versenyvizsga vagy kiválasztási eljárás elsődleges célja – egyébként adott esetben a nyelvvel kapcsolatos konkrét követelményekre is tekintettel –, hogy kiválasszák a legjobb jelöltet a beosztásra, vagyis azt, aki a legjobb képességekkel rendelkezik.¹⁰⁶ Ebből a szempontból nézve az alkalmazottat felvételre kereső intézmény vagy az intézmény képviselőjében meghatalmazottként eljáró EPSO által támasztott nyelvi követelmények másodlagosak lesznek. Azokat az elsődleges célkitűzéshez kell igazítani.

102 Lásd: 2012. november 27-i Olaszország kontra Bizottság ítélet, C-566/10 P, EU:C:2012:752, valamint a fenti 96. lábjegyzetben hivatkozott ügyek.

103 Lásd: Nyílt versenyvizsga-felhívás – EPSO/AD/338/17 – Tanácsosok (AD 5) (HL 2017. C 99A., 1. o.); Nyílt versenyvizsga-felhívás – EPSO/AST-SC/06/17 – Titkár/Irodai alkalmazott (SC 1 és SC 2) (HL 2017. C 377A., 1. o.); Nyílt versenyvizsga-felhívás – EPSO/AD/356/18 – Tanácsosok (AD 5) (HL 2018. C 88A., 1. o.).

104 EPSO/AD/356/18 – Tanácsosok (AD 5). Lásd: https://epso.europa.eu/apply/job-offers/news/3189_languages-candidates-2018-graduate-administrators-competition_en

105 A másik két versenyvizsga esetében ezek az adatok a következők voltak: az EPSO/AD/338/17 – Tanácsosok (AD 5) esetében 97,31% angol, 52,07% francia, 27,29% spanyol, 26,83% olasz és 18,69% német (lásd: https://epso.europa.eu/apply/job-offers/news/2533_languages-candidates-graduate-administrators-2017-competition_en) és az EPSO/AST-SC/06/17 – Titkár/Irodai alkalmazott (SC 1 és SC 2) esetében 91,16% angol, 56,82% francia, 31,27% olasz, 26,22% spanyol és német 9,99% (lásd: https://epso.europa.eu/apply/job-offers/news/2893_languages-candidates-secretaries-clerks-2017-competition_en).

106 Lásd: a személyzeti szabályzat 27. cikke a tisztviselők felvételét illetően, valamint általánosan a fenti 148. pont.

169. Másodszor, minden döntéshozatali folyamathoz hozzátartozik, hogy meg kell húzni a határokat, és nem hiszem, hogy a pályázati felhívásokat bírálni lehetne pusztán azért, mert ezt úgy tette, hogy a jelentkezők számára előírta a három nyelv egyikének ismeretét. Nehezebb kérdés, hogy hol kell a határokat meghúzni. Ha csak két nyelvet kellene meghatározni, számomra nem tűnne szükségszerűen minden helyzetben lehetetlen feladatnak e döntés megindokolása, ez azonban minden egyes esetben külön elemzést és kifejezett indokolást igényelne. Ezzel szemben nem lenne reális, ha indokolatlanul magas szintet határoznánk meg, például ha a kiválasztásnál legalább 10 nyelvből kellene választani. Az, hogy mi a megfelelő megoldás, minden esetben gondos mérlegelést igényel, és ahhoz, hogy a számadat arányosnak legyen tekinthető, észszerűnek kell lennie. Így, hogy csak egy példával éljünk, ha valamely követelmény alapjául szolgáló statisztika alapján az „A” nyelv ismerete 26,3%, a „B” nyelv pedig 25,7%, nehéz – és valószínűleg lehetetlen – igazolni az „A” nyelv felvételét, de a „B” nyelv kizárását.

Költségek

170. Az eljárási szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése alapján a Bíróság a pereszes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel úgy vélem, hogy a Bíróságnak helyt kell adnia a Spanyolország által előterjesztett jogalapoknak, a harmadik jogalap kivételével, a Parlamentet kell a költségek megfizetésére kötelezni.

Végekvetkeztetés

171. A fenti megfontolások összességére figyelemmel azt javasolom, hogy a Bíróság:

- semmisítse meg a „Szerződéses alkalmazottak – I. besorolási csoport – Gépjárművezetők (férfi/nő) – EP/CAST/S/16/2016” elnevezésű pályázati felhívást, a VIII. szakasza szerint létrehozott adatbázissal együtt, valamint
- az Európai Parlamentet kötelezze a költségek viselésére.

MELLÉKLET

A közös európai nyelvi referenciakeret

Közös referenciaszintek

MESTERFOKÚ NYELVHASZNÁLÓ	C2	Szinte minden hallott vagy olvasott szöveget könnyedén megért. A különböző beszélt vagy írott forrásokból származó információkat össze tudja foglalni, összefüggően tudja felidézni az érveket és a beszámolókat. Természetes módon, nagyon folyékonyan és pontosan tudja kifejezni magát, a jelentések kisebb árnyalatai között is különbséget tud tenni, még a bonyolultabb helyzetekben is.
	C1	Meg tud érteni igényesebb és hosszabb szövegeket a különböző típusú szövegek széles körében, és a rejtett jelentéstartalmakat is érzékeli. Folyamatosan és természetes módon tudja kifejezni magát, anélkül hogy túl sokszor kényszerülne arra, hogy keresse a kifejezéseket. A nyelvet rugalmasan és hatékonyan tudja használni társasági, tanulmányi és szakmai célokra. Világos, jól szerkesztett, részletes szöveget tud alkotni összetettebb témákban is, és eközben megbízhatóan alkalmazza a szövegszerkesztési mintákat, kötőszavakat és szövegösszekötő elemeket.
ÖNÁLLÓ NYELVHASZNÁLÓ	B2	Meg tudja érteni az összetettebb konkrét vagy elvont témájú szövegek fő gondolatmenetét, beleértve a szakterületének megfelelő szakmai beszélgetéseket is. Folyamatos és természetes módon olyan szintű normális interakciót tud folytatni anyanyelvű beszélővel, hogy az egyik félnek sem megterhelő. Világos, részletes szöveget tud alkotni különböző témák széles körében, és ki tudja fejteni a véleményét egy aktuális témáról úgy, hogy részletezni tudja a különböző lehetőségekből adódó előnyöket és hátrányokat.
	B1	Megérti a fontosabb információkat olyan világos, standard szövegekben, amelyek ismert témákról szólnak, és gyakori helyzetekhez kapcsolódnak a munka, az iskola, a szabadidő stb. terén. Elbaldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre történő utazás során adódik. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni olyan témákban, amelyeket ismer, vagy amelyek az érdeklődési körébe tartoznak. Le tud írni élményeket és eseményeket, álmokat, reményeket és ambíciókat, továbbá röviden meg tudja indokolni és magyarázni a különböző álláspontokat és terveket.
ALAPSZINTŰ NYELVHASZNÁLÓ	A2	Megért olyan mondatokat és gyakrabban használt kifejezéseket, amelyek az őt közvetlenül érintő területekhez kapcsolódnak (pl. nagyon alapvető személyes és családdal kapcsolatos információ, vásárlás, helyismeret, állás). Tud kommunikálni olyan egyszerű és begyakorolt feladatok során, amikor egyszerű és közvetlen információcserére van szükség ismerős és begyakorolt dolgokra vonatkozóan. Tud egyszerű nyelvi eszközöket használni beszélni saját háttéréről, szűkebb környezetéről és a közvetlen szükségleteivel kapcsolatos dolgokról.
	A1	Megérti és használja a számára ismerős mindennapi kifejezéseket és nagyon alapvető fordulatokat, amelyeknek célja konkrét szükségleteinek kielégítése. Be tud mutatkozni és be tud mutatni másokat, meg tud válaszolni és fel tud tenni olyan kérdéseket, amelyek személyes jellegűek, pl. a lakhelyre, ismerősökre és tulajdontárgyakra vonatkozóan. Képes egyszerű interakcióra, amennyiben a másik személy lassan és világosan beszél és segítőkész.